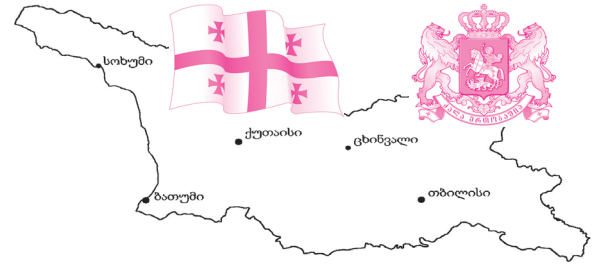

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საცემში, ბოგბინც ბეჭე-
უჭი სიფყვას, ცეცილებით და ქიტებით ბუტ-
თის გატანა ყველა უჯანდისბაჭე უსამაგლესია.

ოთხშაბათი, 7 მარტი. 2018 წ. №47 (8448), გამოცემის მე-100 წელი

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 50 თეთრი.

მსოფლიოს ეშვები არ ასვენებს...

მოგაპალი გვიჩვენებს, ვინ ვინ დაჭაბს?!

ღმერთმა ⑤
არა ქნას,
რომ სივი ომი
„გასხელდეს!“

...რომ გადავრჩეთ, ამიტომ ისევ ③
რუსეთს უნდა მივაბრძოთ? ეს არის
მოლაპატეობა, მონის ფსიქოლოგია!..

ღეპან
პირველის
როლი
ავსტრიის

საბარეო პოლიტიკაში ⑧

„ნერე და
იკითხეს“ ⑥
სინდრომი
ღღეპანდელ
საქართველოში...

საპატრიარქო ტატუნაშვილის გადმოსვენების საკითხზე რუსეთის პატრიარქისგან წერილი მიიღო

საქართველოს საპატრიარქო არჩილ ტატუნაშვილის
გადმოსვენების საკითხზე რუსეთის პატრიარქის კირი-
ლის პასუხს ავრცელებს.

უცვლელად გთავაზობთ რუსეთის პატრიარქის პასუხის
ტექსტს, რომელსაც საქართველოს საპატრიარქო ავრცელებს.

„უნდინდეს და უნეტარეს ილია II-ს,
სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს
უნდინდესო და უნეტარესო,
უფლის მიერ საყვარელო ძმაო და თანამწირველო!
გულითადად მოგესალმებით და გისურვებთ ჯანმრთელო-
ბასა და ღვთის შეწევნას თქვენს საპატრიარქო მალალ მსახუ-
რებაში.“

პასუხად 2 მარტით დათარიღებული თქვენი წერილისა, რომ-
ლითაც მოგვმართეთ თხოვნით, დახმარება გაგვეწია სამხრეთ
ოსეთში გარდაცვლილი არჩილ ტატუნაშვილის ქართული მხა-
რისთვის გადმოცემაში, გაცნობებთ შემდეგს: თქვენი წერილის
მიღებისთანავე დაუყოვნებლივ იქნა მიღებული მოცემული სი-
ტუაციისთვის ყველა შესაძლო ზომა. ადგილობრივმა ხელისუფ-
ლებამ აღგვითქვა, რომ, როგორც კი მიიღებენ გამოძიების ფარ-
გლებში ჩატარებული კრიმინალური ექსპერტიზის მონაცემებს,
ცხედარს უმოკლეს ვადაში დააბრუნებენ. ა. ტატუნაშვილის ქარ-
თული მხარისთვის გადმოცემა იგეგმება წითელი ჯვრის საერ-
თაშორისო კომიტეტის თანადგომით.

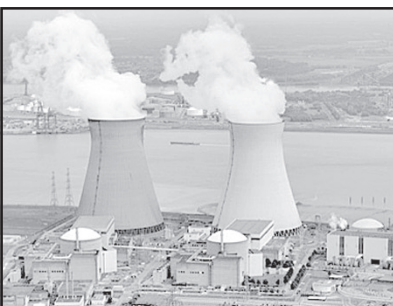
ვუსურვებ თქვენს უნდინდესობასა და უნეტარესობას, სული-
ერი და ფიზიკური ძალის სიმტკიცით განვლოთ წმინდა ორმო-
ცეულის (დიდმარხვის) მაცხოვრებელი გზა, უცვლელად ვრჩები
თქვენდამი ქრისტესმიერი ძმური სიყვარულით.

მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქი
კირილი“.

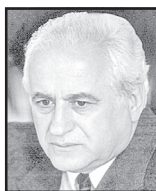
ბელგიაში ბირთვული კატასტროფისთვის მზადება დაიწეს

ბელგიამ ბირთვული კატასტროფის შემთხვევაში, უფასო იოდის
შემცველი ტაბლეტების დარიგება დაიწყო. როგორც ბელგიის ფარ-
მაცევტული ასოციაცია იუწყება, 6 მარტიდან ბელგიის ნებისმიერ მო-
ქალაქეს, რადიაციული დაზიანების შემთხვევაში, პროფილაქტიკის
მიზნით, შეუძლია აფთიაქში უფასოდ მიიღოს იოდის ტაბლეტი. ინ-
ფორმაციას „რია ნოვოსტი“ ავრცელებს. ასეთი აქცია გათვალისწი-
ნებულია რადიაციული უსაფრთხოების ახალი გეგმით, რომელიც
ბელგიის შინაგან საქმეთა მინისტრმა იან იაბზონმა შეიმუშავა.

შეგახსენებთ, რომ 2012
წელს რეაქტორის ულტრა-
მოვანი შემონეშების შედეგად,
გამოვლინდა ათასობით პზარი
ერთ-ერთი ენერგობლოკის
კორპუსზე. ბელგიის ტერიტო-
რიაზე სულ სამი ბირთვული
რეაქტორი მდებარეობს და
ახალი გეგმის თანახმად, 20 კი-
ლომეტრამდე რადიუსზე არ-
სებულ მოსახლეობას უნდა
ჰქონდეს იოდის მარაგი.

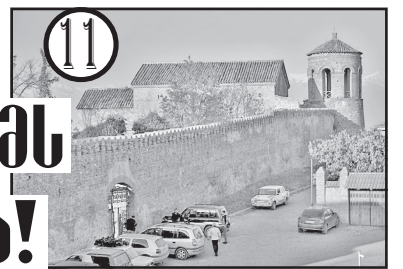

შოთა
ზოიძე

ნუ
დატოვებთ ⑫
აჭარას ჩემი
ლექსის აბრა!

ოპოზიცია ახლა ერაკლე მეორის სახლ- მუზეუმს მიახტა!

გადაპარჩინოთ მეგრული, ⑥
ლაზური და სვანური ენები

უპიზო მიმოსვლას კუსილაკლად გააუფრთხილდებით!

პრემიერის თქმით, ამ მიმართულებით კომპლექსური ნაბიჯები იდგმება. ამ ნაბიჯების ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილია იუსტიციის სამინისტროს მიერ...

მოტანილი ცვლილებები, რომელიც გვარის შეცვლის პროცედურას გარკვეულწილად ართულებს. სამწუხაროდ, ეს გამოიყენება ჩვენი თანამოქალაქეების მიერ...

ბაჰურიანი საპროგრამო სტანდარტების შესაბამის, ოთხი სავაჭრო საბაზისი უნდა გაიხსნას!

მთავრობა ბაკურიანის მიწათსარგებლობის გენერალურ გეგმას ამტკიცებს, რომელიც, ინფრასტრუქტურის სწორ განვითარებასთან ერთად, მკაცრ რეგულაციებს მოიცავს...

გეგმის ერთ-ერთი უმთავრესი მიმართულებების - სივრცითი განვითარების მნიშვნელოვანი ნაწილია.

„წლების განმავლობაში ბაკურიანში მიმდინარე უსისტემო მშენებლობამ გამოიწვია, როგორც გარეგნული იერსახის დაზიანება, ასევე ტყის ფონდის განადგურება და ვიდრე ჯერ კიდევ გვიან არ არის, ვაწესებთ ძალიან მკაცრ რეგულაციებს. გარდა იმისა, რომ გათვალისწინებულია ინფრასტრუქტურის სწორი განვითარება, გენერალური გეგმა მოიცავს სასარდალო ტრასების სივრცის გაზრდას და ერთმანეთთან დაკავშირებას, ასევე ე.წ. „წრის“ შიდა ტერიტორიის პარკად ჩამოყალიბებას, მდინარე ბაკურიანულას რესურსის სარეკრეაციო გამოყენებას, რეკრეაციული სივრცეების შექმნას, საბავშვო მოედნების, კემპინგების, საფეხმავლო გზების, პარკების მოწესრიგებას და ა.შ. მოკლედ რომ ვთქვათ, ამ რეგულაციების საშუალებით ბაკურიანი უნდა გადაიქცეს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამის, ოთხი სეზონის სამთო კურორტად და დარწმუნებული ვარ, რომ ეს გეგმა ძალიან მნიშვნელოვან შედეგებს მოიტანს ამ უმნიშვნელოვანესი კურორტის განვითარებისთვის“ - აღნიშნა პრემიერ-მინისტრმა.

იპარულ აბრონონს 100 მილიონი ლარი მოსაპარდება...

აბრონონში საჯარო-კერძო პარტნიორობის მოდელით, დაახლოებით, 100 მილიონი ლარის ინვესტიცია განხორციელდება, - ამის შესახებ საქართველო...

ლოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვირიკაშვილმა მთავრობის სხდომაზე განაცხადა.

პროექტი, რომელსაც გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო ახორციელებს, იმერეთისთვის ტრადიციული დარგის სასათბურე მეურნეობების განვითარებას და ადგილობრივი მენარმეების ხელშეწყობას გულისხმობს.

„პროექტის მიზანია იმ მოცულობის განვითარება, რომელიც ჩვენ გვჭირდება, რომ სტანდარტიზებული, უნიფიცირებული სარისხის მქონე ქართული პროდუქცია გავიტანოთ მაღალი სტანდარტების მქონე ბაზრებზე, როგორცაა ევროკავშირის და სხვა ბაზრები. ეს გულისხმობს როგორც სათბურების, ასევე სამაცივრე და სასაწყობე მეურნეობების მშენებლობას“ - განაცხადა პრემიერმა.

გიორგი კვირიკაშვილმა ისაუბრა საქართველოში ორი ლოგისტიკური ცენტრის მშენებლობაზე, რომელთაგან ერთი იმერეთში, კოპიტნარის აეროპორტის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ხოლო მეორე - აღმოსავლეთში, რუსთავეთან ახლოს აშენდება. მთავრობის მეთაურის შეფასებით, იმერეთის აგროზონის და ლოგისტიკური ცენტრის ერთობლიობა ძალიან მნიშვნელოვან ბიძგს მისცემს რეგიონის განვითარებას და ეს იქნება, როგორც მენარმეების ნახალისებისთვის, ასევე ადგილზე სოციალური სურათის მნიშვნელოვანი შეცვლისკენ გადადგმული ნაბიჯი.

„სხვა რეგიონებშიც სერიოზული პერსპექტივა ექნება“ - განაცხადა გიორგი კვირიკაშვილმა.

საქართველოს პრემიერის უპირატესი თავდასხვის მინისტრს უხედა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი გიორგი კვირიკაშვილი მარგველაშვილი შედეგის თავდაცვის მინისტრს პიტერ პულტკეისტს შეხვდა. შეხვედრისას, რომელსაც საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივანი დავით რაქვიაშვილი, თავდაცვის მინისტრი ლევან იზორია და გენშტაბის უფროსი ვლადიმერ ჩაჩიბაია ესწრებოდნენ, საუბარი რუსეთის ქმედებებს, მის მილიტარისტულ პოლიტიკას და აქედან მომდინარე საფრთხეებს შეეხო.

როგორც საქართველოს პრემიერმა აღნიშნა, ევროპული უსაფრთხოება საქართველოსა და შავი ზღვის უსაფრთხოების გარეშე შეუძლებელია. გაზრდილი მილიტარისტული რიტორიკის ფონზე კი, საქართველოს პარტნიორების მხრიდან მეტი ჩართულობა აუცილებელია. მხარეებმა შეხვედრაზე ორ ქვეყანას შორის თავდაცვის სფეროში თანამშრომლობის განვითარებისა და ნატო-საქართველოს წვრთნებში შედეგის მონაწილეობის საკითხზეც იმსჯელეს.

პარლამენტის ბასპლირებლად რეგლამენტები გადამსინჯება

„მოსდება რეგლამენტის გადასინჯვა იმისათვის, რომ გაძლიერდეს პარლამენტი და იმისათვის, რომ პარლამენტი სათანადოდ განახორციელოს საკუთარი კონსტიტუციური უფლებამოსილება“ - ამის შესახებ ირაკლი კობახიძემ საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის გადასინჯვის შესახებ საუბრისას განაცხადა.

„არის დასახვეწი რეგლამენტები მთელი რიგი პროცედურები, რომელიც დაკავშირებულია როგორც კანონ-შემოქმედებასთან, ასევე ზედამხედველობასთან. შესაბამისად, ჩვენი ამოცანაა, რომ მოვამზადოთ დახვეწილი რეგლამენტი. ჩვენი ამოცანაა, მათ შორის, გახლავთ ის, რომ გაძლიერდეს ოპოზიცია. როგორც მოგესხენებათ, კონსტიტუციაც ამ მიზანს ისახავდა და თვისობრივად გაძლიერდა ოპოზიციის უფლებები კონ-

სტიტუციაში შეტანილი ცვლილებების საფუძველზე. ანალოგიურად მოხდება რეგლამენტის გადასინჯვა იმისათვის, რომ გაძლიერდეს პარლამენტი და იმისათვის, რომ პარლამენტი სათანადოდ განახორციელოს საკუთარი კონსტიტუციური უფლებამოსილება“ - განაცხადა ირაკლი კობახიძემ. მისივე თქმით, დაიხვეწება პროცედურები, რომლებიც მინისტრთა დაბარების შემთხვევაში, პარლამენტში გამოცხადების ვალდებულებას ეხება.

კალაქი ხანძრით დაზარალებულ მოსახლეებს უხედა

თბილისის მერი კახა კალაძე სავაჭრო ცენტრ „ქალაქის გულის“ ადმინისტრაციასა და ხანძრის შედეგად დაზარალებულ მოსახლეებს შეხვდა. დედაქალაქის მერი შენობაში მიმდინარე დასუფთავების სამუშაოებს ადგილზე გაეცნო.

კახა კალაძის განცხადებით, დასუფთავების სამუშაოების დასრულების შემდეგ, შენობის დამწვარი ნაწილის დემონტაჟი დაიწყება.

„ამჟამად, დასუფთავების სამუშაოები მიმდინარეობს. როგორც კი დასრულება, მესამე სართულზე რაც დაიწვია, სასურავი მთლიანად მოიხსნება და აღდგენითი სამუშაოები დაიწყება. უახლოეს მომავალში, ადამიანებს, ვინც აქ წლების განმავლობაში მუშაობდა, საქმიანობის გაგრძელების შესაძლებლობა მიეცემა“ - განაცხადა კახა კალაძემ.

„ის ადამიანები, ვისაც საქონელი გადაურჩა და არ დაიწვა, გვერდით შენობა-ნაგებობებში არიან გადაყვანილი და თავიანთ საქმიანობას იქ განაგრძობენ. მათ, ვისაც საქონელი დაეწვა, ადმინისტრაციის მხრიდან მაქსიმალური თანადგომა და დახმარება აქვს, თუნდაც ბანკებთან ურთიერთობის თვალსაზრისით, რომ იმ კრედიტების გადაყვანა მოხდეს, რომელიც ამ ადამიანებს ჰქონდათ გამოტანილი“ - განაცხადა კახა კალაძემ.

ჩვენ ვიბრძობთ კალაქის ქართული მშენებლობის წინააღმდეგ!

ხდება მშენებლობები ნებართვის გარეშე, რაც სერიოზული პრობლემაა და ჩვენ ამას დავასრულებთ, - ამის შესახებ ჟურნალისტებს თბილისის მერმა კახა

კალაძემ განუცხადა. მისი თქმით, ის ამ საკითხზე ვრცელ განცხადებას გააკეთებს.

„მე ამ საკითხზე ვაპირებ განცხადების გაკეთებას. ჩვენ ამას თავს ნამდვილად ვერ დავუხრით, ვიქნებით ძალიან პრინციპულები. ეს არის ის, რასაც ვენინააღმდეგებით თითოეული ჩვენგანი. ეს არის ქალაქის ქალაქური განაშენიანების თვალსაზრისით ერთ-ერთი სერიოზული პრობლემა. მიმდინარეობს მშენებლობები ისეთი ფორმით, რომელიც არ უნდა განხორციელდეს, ხდება მშენებლობები ნებართვის გარეშე, რაც სერიოზული პრობლემაა და ჩვენ ამას დავასრულებთ“ - განაცხადა კახა კალაძემ.

ამერიკელმა მესხიკაშვილმა უარსანასთან ბრძოლის სახელმწიფო გეგმა მოინახლა

ბარამოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი ლევან დავითაშვილი კომპანია TRECE Inc (აშშ) პრეზიდენტს, ბილ ედრინს და ამერიკის შეერთებული შტატების უნივერსიტეტებისა და კვლევითი ცენტრების წამყვან მეცნიერთა დელეგაციის წევრებს შეხვდა.

მეცნიერთა შორის იყვნენ ამერიკის შეერთებული შტატების სოფლის მეურნეობის დეპარტამენტის სასოფლო-სამეურნეო კვლევის სამსახურის ვირჯინიის ტექნიკური უნივერსიტეტის, სასოფლო-სამეურნეო კვლევისა და ექსტენციის ცენტრის, ოკლაჰომასა და პენსილვანიის სახელმწიფო უნივერსიტეტების წარმომადგენლები. შეხვედრაზე საქართველოში გავრცელებული ახალი ინვაზიური მავნებლის - აზიური ფაროსანას წინააღმდეგ საბრძოლველად შემუშავებული სამოქმედო გეგმა განიხილეს.

ბილ ედრინის განცხადებით, საქართველოს ხელი-სუფლებას გააჩნია მოქნილი და ქმედითი სტრატეგია მავნებლის წინააღმდეგ საბრძოლველად, თუმცა, აზიური ფაროსანას დამარცხება 2018 წელს მიინც ვერ მოხერხდება. აღსანიშნავია, რომ ვიზიტის ფარგლებში დაგეგმილია აშშ-ის წამყვანი სპეციალისტების ვიზიტი რეგიონებში და ვითარების ადგილზე გაცნობა. ამერიკელი სპეციალისტები, ქართველ მეცნიერებთან ერთად, მონაწილეობას მიიღებენ სიმპოზიუმში „აზიური ფაროსანა (Halyomorpha halys) - გლობალური გამოწვევა, საერთაშორისო გამოცდილება და პრობლემების გადაწყვეტის საუკეთესო გზები“.

უიზო მიმოსვლის შეთანხმებას ბოროტად ნუ გამოიყენებთ!

„მოქალაქეებმა უიზო მიმოსვლის შეთანხმების ბოროტად გამოყენება უნდა შეწყვიტონ“ – ეს განცხადება საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე თამარ ჩუგოშვილმა უიზო მიმოსვლის შესახებ შეჩერებასთან დაკავშირებით საუბრისას გააკეთა. საპარლამენტო უმრავლესობის ერთ-ერთი

ლიდერი თამარ ჩუგოშვილი ფიქრობს, რომ ვიზალიზირებული ვიზების საფრთხე არ არსებობს, თუმცა აუცილებელია, საქართველოს მოქალაქეებმა უიზო მიმოსვლის „ბოროტად გამოყენება“ შეწყვიტონ.

„მნიშვნელოვანი არის ის, რომ ჩვენი მოქალაქეები პატივისცემით ეკიდებოდნენ იმ შეთანხმებას, რომელიც საქართველოს აქვს ევროკავშირის წევრ ქვეყნებთან. ჩვენ თუ ბოროტად ვისარგებლებთ იმ ძალიან დიდი მიღწევით, რომელიც საქართველომ მიიღო გასულ წელს, შესაძლებელია, რომ მთელ ქვეყანას შევუქმნათ პრობლემები. იმედია, რომ ყველა მოქალაქე პასუხისმგებლობით მოეკიდება.“

არ მგონია, რომ შეჩერების მექანიზმის ამოქმედების საფრთხის წინაშე ვდგავართ, მაგრამ მოქალაქეებმა უნდა შეწყვიტონ ბოროტად გამოყენება უიზო მიმოსვლის შეთანხმების, – ამბობს პარლამენტის ვი-

ცე-სპიკერი თამარ ჩუგოშვილი. გერმანიიდან საქართველოს მოქალაქეების დეპორტაციის შემდეგ, საქართველოში გერმანიის შინაგან საქმეთა ფედერალური სამინისტროს წარმომადგენლები ჩამოვიდნენ. გერმანიის შს სამინისტროს უწყების წარმომადგენლები ქართულ მხარესთან უიზო მიმოსვლის ამოქმედების შემდეგ მიგრაციული ნაკადების მხრივ არსებული ვითარებისა და პრობლემების მოგვარების შესახებ იმსჯელებენ.

მათ, ვისაც თავშესაფარზე უარი ეთქვათ, გერმანია უნებანის ზონაში უსვლას აუკრძალავს

– ამის შესახებ ნათქვამია საქართველოში გერმანიის საელჩოს მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში. საელჩოს ინფორმაციით, ვიზალიზირებული ვიზების მფლობელები, რომლებიც თავშესაფარის მოხვედრის რიცხვი სამჯერ გაიზარდა.

მიგრაციის საკითხებთან დაკავშირებით, საქართველოში ვიზიტით მყოფი, გერმანიის შინაგან საქმეთა ფედერალური სამინისტროს მიერ მიგრაციის დაბრუნების შტაბის ხელმძღვანელი, დოქტორი კრისტიან კლოსი და გერმანიის საგარეო საქმეთა სამინისტროს რწმუნებული ლტოლვილთა და მიგრაციის საკითხებში, ელჩი ანტე გიუნთერი საქართველოს მთავრობის მაღალი რანგის წარმომადგენლებს მიგრაციის სფეროში მიმდინარე აქტუალურ მოვლენებზე ესაუბრნენ.

„უკვე რამდენიმე თვეა, საქართველოს მოქალაქეების სულ უფრო მზარდი რიცხვი იყენებს ამ თავისუფლებას იმისათვის, რომ მოითხოვოს გერმანიაში თავშე-

საფარი მიუხედავად იმი-სა, რომ უმეტესობა მათგანი თავშესაფარის მიღებაზე უარს იღებს. ვიზალიზირებული ვიზების წარმომადგენლები თავშესაფარის მოხვედრის რიცხვი სამჯერ გაიზარდა. მხოლოდ იანვარში შეიქმნა 100-ზე მეტი საქართველოს მოქალაქემ მოითხოვა თავშესაფარი გერმანიაში. მათგან თითქმის 100%-მა მიიღო უარი. მსგავსი სიტუაცია შეინიშნება ასევე ევროკავშირის სხვა წევრ ქვეყნებში.

გერმანიაში არალეგალურად მყოფ პირთა და თავშესაფარის დაუსაბუთებელ მოხვედრის რიცხვის საგრძნობი მატება იწვევს გერმანიის ფედერალური მთავრობის დიდ შემოფოტებას, ამიტომ მისი აზრით, აუცილებელია სწრაფი და ქმედითი რეაგირება. იმ დონის დიპლომატიის გარდა, რომელიც ეროვნულ და ევროკავშირის დონეებზე ტარდება, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ასევე პარტნიორულ თანამშრომლობას საქართველოს მთავრობასთან იმისათვის, რომ საგრძნობლად შემცირდეს უიზოად მიმოსვლის ბოროტად გამოყენება. ამიტომ გერმანიას სურს, კიდევ უფრო გააღრმავოს საქართველოსთან რეაქციის საკითხებში უკვე არსებული მჭიდრო თანამშრომლობა. გარდა ამისა გერმანია არსებული სამართლებრივი ჩარჩოების ფარგლებში რამდენიმე წლით შენგენის მთლიან ზონაში შესვლას აუკრძალავს იმ პირებს, რომლებსაც უარი ეთქვათ თავშესაფარზე“, – ნათქვამია საელჩოს მიერ გავრცელებულ ინფორმაციაში.

„პროდესპლურმა პოლიტიკამ და ნატოსკენ სწრაფვამ შეაფერხა საქართველოს განვითარება“, – ასეთია ღია წერილის შინაარსი, რომელსაც ხელს ქართული ინტელიგენციის საკმაოდ მცირე ნაწილი აწერს. საზოგადოების მწვავე რეაქციის შემდეგ, უმრავლესობამ საკუთარი ხელმოწერა არ დაადასტურა და აღნიშნა, რომ ხელმოწერა გაყალბებულია და ხელმოწერა გააუქმა.

ინტელიგენციის ნაწილი კი ასკვნის, რომ 2008 წლის აგვისტოს ომის შემდგომ, მოსახლეობის უდიდეს ნაწილში არის დიდი იმედგაცრუება. მათი შეფასებით, ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა აშშ-ის საელჩოს და მათ მიერ წარმოდგენილი ექსპერტის ლუკ კოფის შემოთავაზებამ, საქართველოს განვითარებაზე ნატოში, ალიანსის წესდების მე-5 და მე-6 მუხლების, ანუ უსაფრთხოების გარანტიების გარეშე.

„საქართველომ, ცალმხრივად, ბოლო 30 წლის განმავლობაში საკმაოდ დიდი მსხვერპლი გაიღო ნატოსთან პარტნიორობის გამო, მიგვანჩია, რომ მოკავშირეობა ორმხრივი უნდა იყოს, ამიტომ შემოთავაზება უკიდურესად არაკორექტულია და არ შეეფერება მოკავშირეებს შორის ურთიერთობებს. უფრო მეტიც, გაიზარდა რისკები და საშხედრო კონფლიქტის საფრთხე დაემუქრება ქვეყნის დანარჩენ ტერიტორიებსაც, ხოლო ასეთ შემთხვევაში როგორ დახმარებას შეიძლება ველოდოთ, ჩვენ უკვე გვაქვს 2008 წლის გამოცდილება“, – ნათქვამია ქართველი ინტელიგენციის მიმართვაში.

მიმართვის ეს ტექსტი, რომელიც ცხინვალის ციხეში ქართველი მეომრის მკვლელობის პარალელურად გავრცელდა, საზოგადოების აღშფოთების მიზეზი გახდა. წერილის შინაარსს და ამ ინტელიგენციის ემიგრაცია ანალიტიკოსი დავით ზარდიაშვილი, რომლის განცხადებით, პრობლემა იმაში მდგომარეობს, რომ ქართველი საზოგადოება ჯერ კიდევ არ ჩამოყალიბებულა საკუთარ ღირებულებებზე. არ ჩამოყალიბებულა იმაზე, რას ნიშნავს დასავლური ორიენტაცია.

„დემოკრატია, სამართლებრივი სახელმწიფო, კანონის უზენაესობა, ადამიანის უფლებები – ეს არის დასავლური ორიენტა-

ჩვენ ნატო იმისთვის გვინდა, რომ რუსეთისგან თავი დავიცვათ!

რომ გადავრჩეთ, ამიტომ ისევ რუსეთს უნდა მივახსროთ? ეს არის მოლაპარაკება, მონის ფსიქოლოგია!..

ცია. როცა შენ ასე ხარ ორიენტირებული, რასაკვირველია, შენი მოკავშირე არის დასავლეთი, ვიდრე ის საზიზღარი რუსეთი, რომელიც კიდევ უარეს დღეშია, ვიდრე ჩვენ. ვერ გარკვეულა, სად არის, რა უნდა. იმდენად ჩამორჩენილია განვითარების მხრივ, რომ შავი და თეთრი ვერ გაურჩევია.

საქართველოს შინაგანი მიზანია, რომ სიკვითით იცხოვროს, ეს არის ჩვენი თავისუფლების არსი. სიკვითისთვის გვინდა ეს თავისუფლება, რუსეთში სიკვით არ არის, რას ლაპარაკობენ ეგენი საერთოდ. აღარ გვახსოვს, რაც რუსეთმა დამართა საქართველოს, რა ცოდვები აქვს საქართველოში ჩადენილი? როგორ შეიძლება ამისთვის ხაზის გადასმა და ისევ რუსეთზე ლაპარაკი? მოდით, რუსეთს მოვეფეროთ, არ გავაბრაზოთ, თავზე ხელი გადავუსვათ – მაგას ამბობდნენ 90-იანი წლების დასაწყისში და მანამდეც, რატომ? იმიტომ, რომ თავიანთ კარგ ცხოვრებას უფრო თხილდებოდნენ და ასეა დღესაც. რომ გადავგრჩეთ, ამიტომ ისევ რუსეთს უნდა მივემხოთ, ეს არის მოლაპარაკება, მონის ფსიქოლოგია – იმისათვის, რომ გადავრჩეთ, თავისუფლებზე უარს ამ-

ბობს და სხვის იმედზე. ყველა ქართველი უნდა გაემიჯნოს ასეთ მოლაპარაკებრივ პოზიციას. აქ კომპრომისი არ შეიძლება“, – აღნიშნა for.ge-სთან საუბრისას დავით ზარდიაშვილმა.

პოლიტოლოგ რამაზ სხევერაძის განცხადებით, იმაზე ლაპარაკი, რომ რამე რეალური ფუნქცია ჰქონდა ღია წერილს, უეჭვოა. რადგან მისი თქმით, გაუგებარია, რატომ გამოიდგეს თავი: რასაც ქართულად მატრავეცობა ჰქვია. საყვარელი ფიქრობს, რომ წერილის ავტორებმა სავარაუდოდ ჩათვალეს, რომ პროექტზე – რასაც ჰქვია მე-5 მუხლის გარეშე ნატოში გაწევრება, მათთვის მომგებიანი იქნებოდა.

„მაგრამ მაშინ დავა უნდა იცოდა, ან პოლიტიკური სიტუაცია უნდა გესმოდა. მაგ წერილის უკან სრული პოლიტიკური გაუთვითცნობიერება დგას. რაც შეეხება რეალობას, ვინც წაიკითხა ეს წერილი, რეპლიკებში წერენ, ეგემობობიო. ამ მომხრეების საყურადღებოდ გამობ: თავი, რომ დავანებოთ იმას, რუსეთი აგრესორია და ტანკი უდგას შენს ტერიტორიაზე, დაფუშვით, გადავდივით იმ პროცესზე, რომ მოდით, დაფუჩოქოთ აგრესორს და აღარ იქნება აგრესორი, ამ პოზიციის ილუსტ-

რაცია არის სომხეთი, რომელიც ყველაზე კარგად და ყველაზე უფრო დაჩოქილია, რომელსაც რუსეთმა ამ მეგობრობის პირობებში წაართვა ქონება, ამავე პერიოდში წაართვა სუვერენიტეტი, ჯარის დამოუკიდებლად მართვის საშუალება და, პრაქტიკულად, არაფერი არ მისცა. მტერი იქნება თუ მეგობარი, რუსეთი ერთნაირად დასიზოვითა“, – აცხადებს რამაზ საყვარელიძე.

როგორც პოლიტოლოგი აცხადებს, ერთადერთი მხარე, რომლის ინტერესები საქართველოს ინტერესებს ემთხვევა, არის დასავლეთი, მათ შორის რუსეთთან მიმართებაში და ყველა იმ დიდი საფრთხეების მიმართ, რომელთა ჩამონათვალი აშშ-მა გააკეთა.

„რატომაც, რომ მსოფლიოში რუსეთს არ ჰყავს მეგობარი, იმიტომ, რომ არ იცის მეგობრობა. თუ კი შეუძლია წაგართვას, წაგართმევს. არა აქვს მნიშვნელობა, მის მხარეს იქნები თუ არა, ცდილობს დაგაჩოქოს. ხომ უნდა დაინახო, რა ტიპის ქვეყანა არის რუსეთი. ერთადერთი მხარე, რომლის ინტერესები ჩვენს ინტერესებს ემთხვევა, ეს არის დასავლეთი.

რა უკეთესია, იყო იმასთან, ვინც გამიზნულად განადგურებს,

თუ იმასთან, რომელმაც შეიძლება შეცდომით ვერ მოზომოს, შენ რა განწყობს და რა არა? – ეს გაუზარებულობა ჩანს იმ წერილშიც და იმ ადამიანთა პოზიციასში, რომლებიც დღეს იმასთან, მოდით, რუსეთს დავუფრთხილეთ უკეთესად ვიქნებით“, – აღნიშნა for.ge-სთან საუბრისას რამაზ საყვარელიძე.

ანალიტიკოსი „სტრატეგიული ანალიზის ცენტრის“ დამფუძნებელი ზურაბ აბლაძე ამბობს, რომ ნატო არის გადარჩენის ერთადერთი გზა და ძალიან მარტივად შეგვიძლია ამის ფორმულირება. მისი თქმით, ჩვენ გვყავს დიდი მეზობელი, სახელად რუსეთი, რომელიც ცდილობს ჩვენი ქვეყნის ანექსიას და ეს არაერთხელ გაუკეთებია.

„ჩვენთვის ერთადერთი გადარჩენა არის, როგორმე შევიდეთ უსაფრთხოების ქოლგაში. ჩვენ ნატო გვინდა იმიტომ, რომ თავი დავიცვათ რუსეთისგან. ისინი ამბობენ, რომ ნატოში სწრაფვამ ჩვენი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა და უსაფრთხოება გააუარესა. მოდით, მივხედოთ ქრონოლოგიურად, 90-იან წლებში, როდესაც საერთოდ არ იყო საუბარი ნატოზე და ევროკავშირზე, გვახსოვს, რუსეთმა რაც დაატრიალა სამხრეთ ოსეთში და შეიძლება აფხაზეთში.

ამიტომ ყველა ქართველისთვის ძალიან მარტივია გადაწყვეტილებების მიღება. დიას, ამიტომ ირჩევს ქართველების უმრავლესობა ევროკავშირს და ნატოს. რუსეთს ჩვენთვის კარგი არაფერი მოუტანია და არც მომავალში არ მოგვითანს. ასევე წერილის შინაარსია, რომ თავზე გვახვევენ დასავლურ ორიენტაციას. არავინ არაფერს არ გვახვეს თავს, ქართველი ხალხის არჩევანია, გახდეს დასავლური სამყაროს ნაწილი, ქართველი ხალხის არჩევანია, იცხოვროს ისეთ სახელმწიფოში სადაც არის კანონის უზენაესობა, სიტყვის და გამოხატვის თავისუფლება, სადაც დაცულია კერძო საკუთრება. ეს ჩვენი არჩევანია და ეს უნდა გავაცნობიეროთ ყველა იმ ადამიანმა, რომელიც რაღაცას ხელს აწერს. სასურველია, რუსეთშიც გავცნობიეროთ ეს ყველაფერი“, – აცხადებს for.ge-სთან საუბრისას ზურაბ აბლაძე.

ესაუბრა თამაზ ძარჩავა

კენეტ იალოვიცი: შეპარდნაქემ მიტსრა, რუსები ამას დიდხანს არ დაიპინყებენო!

ბოლო პერიოდში საქართველოში ტერორიზმთან დაკავშირებული რამდენიმე გახმაურებული სპეცოპერაცია ჩატარდა. ზოგიერთი მათგანი პანკისის ხეობაში არსებულ ვითარებას უკავშირდება. ამერიკის ყოფილი ელჩი საქართველოში, რომელიც თბილისში ედუარდ შევარდნაძის პრეზიდენტობის

დროს მსახურობდა, ამბობს, რომ პანკისის პრობლემის გამო, 1999 წელს საქართველომ რუსეთის მხრიდან სამხედრო ოპერაციას თავი ბენჯეთ დააღწია. კენეტ იალოვიცი საქართველო-რუსეთის ურთიერთობაში პანკისის ასპექტზე და ისტორიულ პერსპექტივაზე ია მიუხედავად იხსენებს.

— ბატონო კენეტ, მადლობა ინტერვიუსთვის. საქართველოში ელჩობის შემდეგ ცოტა ხანში, თქვენ თქვით, რომ რუსეთი საქართველოში სამხედრო ოპერაციის ჩასატარებლად, ჩეჩნეთის მეორე ომის პერიოდში ემზადებოდა. თქვენი ელჩობის დროს საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე იყო. როგორ იხსენებთ მაშინდელ მდგომარეობას, საქართველო-რუსეთის ურთიერთობას და რა თქმა უნდა, ამერიკის როლს ამ დინამიკაში?

— ეს ყველაფერი, სინამდვილეში, 1999 წელს დაიწყო, როცა რუსეთი ჩეჩნეთსა და დაღესტანში განახლებული ბრძოლებით იყო შემოჭრილი. კრემლში დაწყებული ჰქონდათ იმაზე ფიქრი, რომ დაღესტანიდან ჩეჩნეთში გადასული მეზობლების წინააღმდეგ, სამხედრო ძალა გამოეყენებინათ. გარდა ამისა, ჩეჩნეთში წინააღმდეგობის მოძრაობას ვერ აცხრობდნენ, მიუხედავად იმისა, რომ ჩეჩნეთის პირველი ომი უკვე ჩავლილი იყო. მოსკოვი საქართველოს უბიძგებდა, ჩეჩნეთის ტერიტორიაზე სამხედრო ოპერაცია განეხორციელებინა. მაშინ მასხოვს, პანკისთან ახლოს ბომბებიც კი ჩამოყარეს. ამ დროისთვის უკვე იყო განცხადებები მოსკოვის მხრიდან, რომ პანკისის ტერორისტების თავშესაფარი ხდებოდა.

1999 წლის ოქტომბერში პრეზიდენტმა შევარდნაძემ შეხვედრაზე დაიბარა. მან მითხრა, რომ კრემლიდან სთხოვეს, რუსეთის ჯარისთვის საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული სამხედრო ბაზებიდან ჩეჩნეთზე სამხრეთიდან იერიშის მიტანის ნებართვა მიეცა. შევარდნაძემ მითხრა, რომ ბევრი ფიქრის შემდეგ, ამ ნებართვაზე რუსებისთვის უარის თქმას აპირებდა, რადგან მიაჩნდა, რომ ეს ნაბიჯი საქართველოს ეროვნულ ინტერესებში არ შედიოდა.

მასხოვს, მაშინ პრეზიდენტმა შევარდნაძემ მითხრა, რომ ეს გადაწყვეტილება რუსებს არ მოეწონებოდა.

საქართველომ არ უნდა დაუშვას, რომ პანკისის ხეობა ისეთივე უმართავი გახდეს, როგორც ეს 20 წლის წინ იყო.

პანკისის ხეობა, 2002 წელი

საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე სოფელ ღუშისში, 27 აპრილი, 2002 წელი

ამერიკის მთავრობის მიერ საქართველოსთვის ნაჩუქარი „იროკუსის“ ტიპის, იბივე Bell UH-1, შვეულმფრანი, 1 მარტი, 2002 წელი

ჩეჩენეთი - „ოცნების“ და საპარლამენტო უმცირესობის შეთანხმება

საპარლამენტო უმრავლესობაში არ გამოირჩევა, რომ ოკუპირებულ სამხრეთ-ოსეთში ტატიუნაშვილის სავარაუდო მკვლელობასთან დაკავშირებით უმრავლესობამ სპეციალური რეზოლუციის მიღებისას საპარლამენტო უმცირესობის შენიშვნებიც გაიმეორა. პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილის თამარ ჩუგოშვილის განცხადებით, პარლამენტში

წარგენილი ორივე რეზოლუციის სულისკვეთება იდენტურია.

„საქართველოს პარლამენტში ორი სხვადასხვა პროექტია ინიცირებული, ერთი უმრავლესობის, მეორე კი ოპოზიციის მხრიდან. მე ვფიქრობ, როდესაც საკომიტეტო მოსმენები დაიწყება, შესაძლებელია უმრავლესობის რეზოლუციაში აისახოს ოპოზიციის მიერ დაყენებული საკითხები. ჯერჯერობით რაიმეს თქმა გამიჭირდება. მთავარია, რომ ორივე დოკუმენტის სულისკვეთება არის საერთო. ორივე რეზოლუცია ოკუპაციის წინააღმდეგაა მიმართული და ორივე ეხმარება მკვლელობების შემზარავ ფაქტებს, როგორცაა ტატიუნაშვილის და ოთხოზორიას საქმე“, — განაცხადა თამარ ჩუგოშვილმა.

უმრავლესობისა და უმცირესობის პროექტებს შორის ერთი სხვაობაა — „ევროპული საქართველოს“ დადგენილებაში „ოთხოზორია-ტატიუნაშვილის სის“ შექმნის ჩანერას ითხოვს. საპარლამენტო უმცირესობაში აცხადებენ, რომ თუ ორი რეზოლუციის გაერთიანება მოხდება, „ევროპული საქართველო“ მზად არის კონსულტაციისთვის.

AMNESTY INTERNATIONAL ტატიუნაშვილის საქმის დროულ გამოძიებას ითხოვს

AMNESTY INTERNATIONAL რუსეთსა და ოკუპირებული ცხინვალის დე ფაქტო ხელისუფლებას არჩილ ტატიუნაშვილის დაღუპვის დაუყოვნებლივი და მიუკერძოებელი გამოძიების ჩატარებისკენ მოუწოდებს.

ორგანიზაციის მიერ გამოქვეყნებულ განცხადებაში ნათქვამია, რომ არავის აქვს ადამიანის სიცოცხლის თვითნებურად მოსპობის უფლება, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად პატიმრობაში მყოფი პირის დაღუპვა კი სწორედ ისე უნდა განხილვებოდეს, როგორც თვითნებური დასჯა და სრულფასოვანი გამოძიება უნდა ჩატარდეს.

„საერთაშორისო სამართლისა და სტანდარტების შესაბამისად დაღუპულის ოჯახის წევრებს აქვთ უფლება, მათი წარმომადგენელი გარდაცვლილის ექსპერტიზას დაესწროს“, — ნათქვამია განცხადებაში.

ელვის სისწრაფით ვითარდება მოვლენები. დღე ისე არ ჩაივლის, მსოფლიო მნიშვნელობის ერთმა თემამ მეორე არ ჩაანაცვლოს. ძნელია, რომელიმეს ჯეროვანი ყურადღება არ დაუთმო, ვინაიდან ყველა ჩვენგანს ესება. ის-ის იყო სირიის დედაქალაქ დამასკოს გარეუბან გუტაში მიმდინარე ომი ლამის მთელი მსოფლიოს, განსაკუთრებით — გაეროს უშიშროების საბჭოს მხვავე განხილვის თემა, ვაშინგტონ-მოსკოვს შორის ახალი დამირისპირების საგანადავო იქცა, რომ სხვა იჩინა თავი, რომელმაც არათუ პოლიტიკით დაკავებულთა, არამედ პოლიტიკიდან შორს მყოფთა ყურადღება მიიპყრო.

სხვაგვარად არც შეიძლება ყოფილიყო, როდესაც ერთი ქვეყნის, სუპერად წოდებულის ლიდერი საზოგადოებას უმხელს ახალი ბირთვული იარაღის შექმნას და არათუ შექმნას, არამედ ქვეყნის სადარაჯოზე განლაგებას.

2018 წლის 1 მარტი რომ მსოფლიო ისტორიაში მტკიცედ დაიმკვიდრებს ადგილს, როგორც მეორე „ცივი ომის“ დაწყების თარიღი, ნაკლებად საეჭვოა, თუმცა პირველ მარტამდეც არ იყო მშვიდი ვითარება. პოლიტიკური ფორიაქის მიზეზი ბევრია, მათ შორის მსოფლიო პირველობისთვის ბრძოლა, რომელიც თავისთავად იწვევს აკრძალული ილეთების გამოყენებას, თუმცა პოლიტიკური პასუხისმგებლობის მქონე ხელისუფლება ასეთს არ მიმართავს.

ერთია, როდესაც აკრძალული წესებით გასურს ფონს გასვლა და მეორეა, როდესაც სხვებს, ამ შემთხვევაში შენს მოკავშირეებს აიძულებ, რომ ისევე მოიქცნენ, როგორც შენ — დაგიჭირონ მხარი სხვის წინააღმდეგ ეკონომიკური სანქციების შემოღებაში; ნება დაგროს, განალაგო შვილს სარაკეტო სისტემები ე.წ. მოკავშირეების ტერიტორიებზე; ასევე სხვისი დაშანტაჟების მიზნით, იმ შენს მოკავშირეებს პერმანენტულად აძახებინო, რომ მათ ტერიტორიებზე შენი სარაკეტო სისტემების განლაგება მათივე უსაფრთხოებისთვის, მათივე მოთხოვნით ხდება.

პირველობისთვის ბრძოლაში რა არ გამოიყენა აშშ-მა — ეკონომიკური სანქციებიდან დაწყებული, სამხედრო უპირატესობის მოპოვებით დამთავრებული. გარდა ამ ორი მთავარი საკითხისა, იყო სხვა, შეტევები სპორტის, კინერუსაფრთხოების, მედიის, განათლების, სხვა დარგებშიც — ერთობ გამაღიზიანებელი და დამორგუნველი იმ მეტოქისთვის, რომელსაც ვითომ არაფრად აგდებ, განუვითარებელ, ჩამორჩენილ ქვეყნად მიიჩნევ, სინამდვილეში კი ერთ-ერთ თუ არა ერთადერთ მონინაღმდეგედ თვლი. ეს, რომ ასე არ იყოს, აუარება ფულს არ დახარჯავდი მისი საზღვრების სიახლოვეს, ე.წ. მოკავშირეების ტერიტორიებზე მძიმე სამხედრო ტექნიკისა და სამხედრო პერსონალის განლაგებაში.

რომ იტყვიან — მოთმინებასაც აქვს საზღვარი და 1 მარტს მოთმინების ფილის ამონაურვა აუწყა მსოფლიოს (განსაკუთრებით აშშ-ს) რუსეთის პრეზიდენტმა პუტინმა. ამ დღეს, ის წარსდგა რუსეთის დუმის და ქვეყნის წინაშე განუული მუშაობის ანგარიშით და სამომავლო გეგმებით.

თითქმის 2-საათიანი მიმართვა აღსავსე იყო შთამბეჭდავი ეკონომიკური თუ სოციალური ხედვებით, სამომავლო პროგრამებით და ამოცანებით. არ

დარჩენილა არც ერთი ცხოვრებისეული საკითხი, მათ შორის უმნიშვნელო, ჯერაც განუხორციელებელი, რუსეთის პრეზიდენტი რომ არ შეხებოდა. მისი მიმართვა იყო გათვლილი მინიმუმ მომავალ ექვს წელზე, თუკი მას აირჩევენ პრეზიდენტად. ამაში კი არც რუსეთში და არც სხვაგან ეპარება ეჭვი.

ეკონომიკა, ცხოვრებისეული საკითხები, სოციალური ყოფა, ხალხის კეთილდღეობა და, რაც მთავარია, ამ ყველაფრის შესრულების შედეგად სიცოცხ-

დაკრეფილები არ იქნებიან?! ისინი ხომ გააგრძელებენ მასობრივი განადგურების იარაღის დახვეწას?!

პუტინის მიერ გაკეთებულმა განცხადებამ, მეტადრე 5 სახეობის ახალი სარაკეტო სისტემის დემონსტრირებამ, რომელთათვის არაფერია ამერიკული ანტიარაკეტო „ქოლგის“ დაძლევა ან გვერდის ავლა, თან ულიმიტო მანძილზე ბგერის სისწრაფეზე 5-10-ჯერ სწრაფად ფრენა, უდავოდ დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა, რაზეც უცხოელი ჟურნალისტების, ექს-

სიმდიდრეებით, განსწავლული ადამიანური რესურსებით მდიდარ ქვეყანას.

პუტინმა ეს შეძლო. შედეგი — განსაკუთრებით სამხედრო მშენებლობაში, თვალშისაცემია და რახან ასეა, დაცინვით ან ქედმაღლურად მოპყრობა მისთვის აუტანელია. ის დღეს სხვაა და ვაშინგტონ-ბრიუსელი ვალდებულები არიან, ასეთად განიხილონ. და არა მარტო ისინი, არამედ ჩვენც — თავი რომ მსოფლიოს ღერძად მოგვაქვს. დღენიადავ ვლანძლავთ, ვა-

დებოდა და დათანხმებოდა, არაფერი მსგავსი არ გაუკეთებიათ, რითაც აშკარად გამოავლინეს საკუთარი სახე — მეტადრე ქამელეონისა, ვიდრე ნამდვილი პარტნიორისა, რომელთაც სულაც არ ალევებთ დაქუცმაცებული, ტერიტორიებდაკარგული საქართველო.

ნუთუ ამის დანახვა ასე ძნელია. ნუთუ ჩვენი ე.წ. პოლიტიკოსები, ესოდენ ბრმა შემსრულებლები ნებისმიერი ამერიკულ-ევროპული დავალდებულებების, ვერ ხვდებიან, რომ ფრანგული ანტისაჰაერო სისტემის, „ჯაველინის“ ან სხვა იარაღის შესყიდვას მხოლოდ ფულის ხარჯვა მოაქვს და ამასთანავე საკუთარი ქვეყნის რუსული იარაღის სამიზნედ გადაქცევა. რა უნდა გაანყოს „ჯაველინებმა“ იმ იარაღთან, რუსეთს რომ აქვს?!

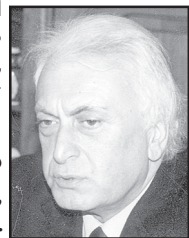
არათუ საქართველოში, არამედ აშშ-იც კი ბრძანების გაცემასაც ვერ მოასწრებენ, ისე განადგურდებიან. სწორედ ამის დემონსტრაცია იყო პუტინის 1 მარტის გამოსვლა და მაინც რამ აიძულა პუტინი, გადაეღვა ასეთი ნაბიჯი?

ისევ და ისევ ვაშინგტონის გეგმებმა — დოქტრინად წოდებულმა, რომლის მიხედვით აშშ განახორციელებს ევროპის მოკავშირე სახელმწიფოებში დახვეწილი ტაქტიკური ბირთვული იარაღის განთავსებას, შემდეგ ამ ქვეყნების სამხედროების განვრთნას იარაღის გამოყენების თვალსაზრისით და შემდეგ რუსეთზე იმათ მისევას. თვითონ კი შორიდან დააკვირდება განვითარებულ მოვლენებს.

პუტინის მიერ დემონსტრირებული ბალისტიკური რაკეტები, რომლებიც აშშ-სკენ მიფრინავენ, სხვა არაფერია, თუ არა მკაცრი გაფრთხილება — იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე ევროპული ქვეყანა, ბალტიისპირეთი, პოლონეთი, უკრაინა, სხვები თავს დაესხმებიან რუსეთს, ის შეტევას მოიგერიებს და იმავდროულად დასცხებს ამერიკას — ვითარცა რეალური ომის წამქეზებელს; რომ დოქტრინით ნიღბული დივიდენდები აშშ-ს არ შეეჩება და ისიც ისე განადგურდება, როგორც მისი ევროპული მოკავშირეები, თუმცა აშშ ნაკლებად დარდობს მოკავშირეებზე მისთვის და მისი მიზნებისთვის, რომელშიც მსოფლიოს ჰეგემონობა უპირველესია — მეტოქეთა განადგურება მთავარი რამ არის.

აშშ-ის მეტოქე რუსეთია, მაგრამ არანაკლები ევროკავშირი. და თუ ორივე ერთმანეთს დასჭამს, მით უკეთესი მისთვის. მაგრამ ეს იყო 1 მარტამდე. რა იქნება ახლა, მომავალი გვიჩვენებს.

კამელიტ შიპაშვილი,
პოლიტოლოგი.

მოგაპალი გვიჩვენებს, პინ პის დაჭამს?!

ღმერთმა არა ქნას, რომ სივი ომი „გაძხელდეს“

ლის ხანგრძლივობის თამასის 80 წლამდე აწევა, ისე როგორც იაპონიაში ან გერმანიაში. ეს არის მთავარი მიზანი, რომლის შესრულებაც, პუტინის მიხედვით და წარმოდგენილი გეგმებით, სრულიად შესაძლებელია, მაგრამ ყოველივე ამისთვის საჭიროა ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ისეთ დონემდე გაზრდა, „რომ, რუსეთის მიწები ვერაფერს ვერასდროს მიიტაცოს“.

პუტინმა ფედერალურ საბჭოს სტრატეგიულ-სარაკეტო შეიარაღების გეგმა წარუდგინა, რომელმაც, ფაქტობრივად, გააქარნლა აშშ-ის მიერ მიღწეულ არდობით გადაყრილი ფული ანტირუსული რაკეტსაწინააღმდეგო სისტემების შექმნაში, რომელთა განლაგება მიმდინარეობს რუშინეთ-პოლონეთში.

„თანამედროვე სისტემის შეიარაღების განვითარების ყველაზე მთავარ ეტაპად იქცა მაღალი სიზუსტის, ჰიპერსონიკური სარაკეტო კომპლექსის შექმნა. მას ანალოგი არა აქვს მსოფლიოში. მისი გამოცდა წარმატებით დასრულდა“, — განაცხადა პუტინმა.

პრეზიდენტის გამოსვლას თან ახლდა მის ზურგს უკან, ეკრანზე, ახალი იარაღის დემონსტრირება. აქ არ შეუდგებიან იმ იარაღის პარამეტრების აღწერას, ვინაიდან ამაზე ბევრი დაინერება და ითქმება, მაგრამ ხაზგასმით აღვნიშნავ, რომ ის, რაც ეკრანზე ვიხილეთ — ახალი სიტყვაა ბირთვულ შეიარაღებაში, თანაც ისეთი, რეკოლუციური რომ ჰქვია.

ამ იარაღის მსგავსი მსოფლიოში არ არსებობს და კარგა ხნის განმავლობაში არ იარსებებს. თუ ვინმე შექმნის, ვთქვამთ აშშ რუსები ხომ ხელ-

პერტების, პოლიტიკოსების მიერ გაკეთებული განცხადებებიც მეტყველებს.

„ჩვენ აქამდე არავინ გვისმენდა. მოგვისმინეთ ახლა.“ — თქვა პუტინმა. და მართლაც რუსეთს, საბჭოთა კავშირის მემკვიდრეს, ეკონომიკურად და სამხედრო თვალსაზრისით გაპარტახებულს, ვინ მოუსმენდა? დასავლეთს, უპირველესად, აშშ-ს, მხოლოდ ის ჰქონდა მიზნად რუსეთის იმჟამინდელ ხელისუფლებას მოესმინა მისთვის და უყოყმანოდ შეესრულებინა ვაშინგტონელთა დავალდებულები. ყოველივე აღნიშნულს პუტინის გაპრეზიდენტებამდე ჰქონდა ადგილი.

შემდეგ კი იყო ბრძოლა დაქცეული რუსეთის ფეხზე წამოსაყენებლად; მსოფლიოში დაკარგული სახის აღდგენისთვის ბრძოლა, სამხედრო მშენებლობის ისეთ დონეზე წარმართვა, როგორიც შეეფერებოდა ტერიტორიითა და ნიაღისეული

გინებთ, დავცინით მას და ნებისმიერ საერთაშორისო ფორუმზე ქოქოლას ვაყრიო. რით არის ეს გამოწვეული? არამც და არამც ჩვენი სამხედრო ძლიერებით ან მტკიცე პოლიტიკურ-ეკონომიკური სტრუქტურებით. მაშ რით? — დასავლეთის, კერძოდ, აშშ-ის მოიმედებით.

დაიხს საქართველოს ყველა ხელისუფლებას, გამსახურდიას გამოკლებით, მოჭარბებული იმედი ჰქონდა და აქვს დასავლელთა დახმარების იმედი, არც 2008 წლის კონფლიქტის შემდეგ გაქარწყლებია — „პარტნიორმა, ძმამ და მეგობარმა“ „შემთხვევით“ რომ დააგვიანა და როდესაც „დახმარება“ გადანწყვიტა, კონფლიქტის მომთავრებული იყო და ტერიტორიებიც დაკარგული.

ნაცვლად იმისა, რომ მათ სააკაშვილისთვის ერჩიათ რუსეთის წინადადებას — ავტონომიების სტატუსის განსაზღვრის თაობაზე, გულისყურით მოჰკვი-

ნატოს არ სურს ახალი ომი...

ნატოს გენერალური მდივანი სტოლტენბერგი აცხადებს რომ ჩრდილო ანტიკური ალიანსის ქვეყნები

შემფოთებულები არიან ვლადიმერ პუტინის განცხადებით, რომ რუსეთი ახალ ატომურ იარაღზე მუშაობს. როგორც ერაყში ვიზიტისას სტოლტენბერგმა განაცხადა „ნატოს არ სურს ახალი ცივი ომი და გამაღებელი შეიარაღება.“

სტოლტენბერგის განცხადებით, კრემლის ასეთი მოქმედება არის ერთ-ერთი მიზეზი იმასა, რომ ნატო ახდენს ადაპტირებას და ახორციელებს ცივი ომის ყველაზე დიდ კოლექტიურ მასშტაბიან თავდაცვას. ამასთან გენერალური მდივანი აცხადებს რომ ნატო რუსეთს სარკის ეფექტით არ პასუხობს. „ჩვენ არ ვპასუხობთ რაკეტებს რაკეტებით, შეიარაღებას შეიარაღებით, მაგრამ რეაგირებას ვახდენთ, რადგან ვხვდებით რომ ის აგრესიულად იქცევა“.

ღია წერილი

გადაპარჩინოთ მებრული, ლაზური და სპანური ენები

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარას, გავონ ირაკლი კობახიძეს

საქართველოს პარლამენტის განათლების, მუსიკისა და კულტურის კომიტეტის თავმჯდომარას, ქალბატონ მაკინამ ჯაშს,

საქართველოს პარლამენტის წევრებს

სამსწარმო, მაგრამ ფაქტია, რომ კაცობრიობის ისტორიაში არაერთი ენა გამქრალა. ფაქტია ისიც, რომ გამქრალ ენებზე მოლაპარაკე ხალხებმაც დროთა განმავლობაში ასიმილაცია განიცადეს, რაც, დამეთანხმებით, გაქრობის ტოლფასია. ალბათ, მოგეხსენებათ, რომ თუ გაქრება ენა, მოკვდება ხალხიც. ეს პრობლემა დამოკლეს მახვილივით კი-დია კაცობრიობის თავზე და მომავალი ნებელ საფრთხეს წარმოადგენს განსაკუთრებით მცირერიცხოვანი ეთნოსებისთვის. უკვე ოცდამეერთე საუკუნეა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ამ თვალსაზრისით უკეთესობისკენ ჯერჯერობით არაფერი შეცვლილა, უფრო პირიქით, რადგან გლობალიზაციის ეპოქაში უფრო ძალუმაღ იგრძნობა ამა თუ იმ ენის გაქრობის რეალური საშიშროება. ერთი სიტყვით, რაც დრო გადის, საკითხი უფრო აქტუალური ხდება. კაცობრიობას ისლა დარჩენია, როგორც ნი ალუდგეს ამ სავალალო ტენდენციას.

ეს მცირე შესავალი იმიტომ დამჭირდა, რომ აუცილებლად მივიჩნევ, თქვენი ყურადღება გავამახვილო უმნიშვნელოვანეს და უაღრესად პრობლემურ საკითხზე.

ჩვენ და საუბედუროდ, შესაძლოა, უახლოეს ათწლეულებში საერთოდ გაქრეს მებრული, ლაზური, სპანური ენები. თვით სახელმწიფო ენის სტატუსის მქონე ქართულ ენასაც კი ემუქრება სერიოზუ-

ლი საფრთხე, თორემ სავსებით ბუნებრივი და ლოგიკურიცაა ყოველგვარი დამცავი მექანიზმის გარეშე დარჩენილ ქართველურ, ანუ კოლხურ-იბერიულ (მებრულ, ლაზურ, სპანურ) ენებს მეტად სავალალო ხვედრი რომ ელოდება.

მოკლედ, ძალიან რომ არ გამიგრძელდეს, აუცილებელია საერთო ეროვნული ტრადიციის თავიდან აცილება, ქვეყნის ხელისუფლება, მთავრობა ვალდებულია, სერიოზულად დაფიქრდეს ამაზე და დაუყოვნებლივ გაატაროს შესაბამისი ღონისძიებები გაქრობის საფრთხის წინაშე მდგარი ჩვენი ენობრივი კულტურის, ანუ კოლხურ-იბერიული ენების გადასარჩენად. გამომდინარე

P. S. მხარს ვუჭერთ იმას, რომ პარლამენტის გადაწყვეტილებით დაუყოვნებლივ შეიქმნას სპეციალური კომპეტენტური კომისია, რათა თავიდან ავიცილოთ საერთო ეროვნული ტრადიცია. ჩვენი აზრით, აუცილებელია, რომ არა მარტო საქართველოს რეგიონების დანაწილ სკოლებში, არამედ სრულიად საქართველოს საჯარო სკოლებში ბოლო კლასამდე ისწავლებოდეს ქართველური ენები, რათა ქართულ ენაზე რაჭველს „ბუჭურად“ არ მოესმოდეს მებრული და სპანური, არამედ – „შაშვის გალობად“. ასევე კადრების მოზადებისათვის, როგორც ადრე, საქართველოს სახელმწიფო უნივერსიტეტში უნდა ისწავლებოდეს მებრული, სპანური და ლაზური ენები (და არა დიალექტები). საჭიროა და აუცილებლად მიგვაჩნია, რატიფიცირება მოხდეს ჯერ კიდევ 1999 წლის აპრილში საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული დადგენილებისა „ეკონომიკური ქართული, რეგიონალური და უმცირესობის ენების დაცვის შესახებ“, ეს სახელმწიფო ღონისძიებები უფრო მეტად იხსნის მებრულ და სპანურ ენებს გაქრობისგან. ლაზურს, ალბათ, თურქები მოუვლიან.

პაგივისყვით, ზურაბ კვარაცხელია, სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ რეგიონული რწმუნებული

ალექო თოდუა, ფაშისის აკადემიის წევრი, ქ. ჯვარის ანალიტიკური ცენტრის ხელმძღვანელი

გვეხმაურებიან

„ნერკა და იკითხეს“ სინდრომი დღევანდელ საქართველოში...

სმენდებით საგაზეთო გამოცემების ქაოსში და კორიანტელში, საბედნიეროდ, გამოირჩევა ერთი უნიკალური რომელიც თავს აღწევს ჟურნალისტურ სენსაციებს და ქვეყანაში არსებული პრობლემების ზუსტ და პირუთვნელ შეფასებებს იძლევიან.

ჩემთვის ასეთია „საქართველოს რესპუბლიკა“. ხშირად „საქართველოს რესპუბლიკის“ ძველ ნომრებს დასავიწყებლად ვერ ვიშვებ და ჩემს არქივში საპატიო ადგილს მივუჩენ. ასეთ გადასარჩენ ნომრებზე მივიჩნევ ამა წლის „საქართველოს რესპუბლიკის“ №27-28, რომლებშიც გამოქვეყნებულია ვახტანგ დავითაის ნერილი საქართველოში უმაღლესი განათლების პრობლემების შესახებ – „რა ღირს ლეონარდო და ვინჩის ერთი საათი?“

ნერილი განსაკუთრებულია იმ თვალსაზრისითაც, რომ მისი ავტორი სამოცწლიანი პედაგოგიური მოღვაწეობის საპატიო ტვირთს ატარებს, ამ გამოცდილებიდან გამომდინარე, ის უმაღლესი განათლების სისტემაში წარმოქმნილი სხვისთვის შეუმჩნეველ ნიუანსებს გვანვდის და აანალიზებს.

დამაფიქრებელია ერთი საინტერესო ფაქტი, პოსტსაბჭოთა საქართველოს რეალობაში ვახტანგ დავითაის ამ ნერილის შესავალი მოყვანილია ფრაზა, რომელიც მრავალსმოქმედილია – „ეს ნერილი კარგა ხანია, ჩემს მაგიდაზე დევს, გამოქვეყნებზე არ მიზრუნია, დარწმუნებული ვიყავი, ის დარჩებოდა „ხმადა მლაღადებლისა უდაბნოსა შინა“.

ეს ფრაზა მიგვანიშნებს იმაზე, რომ უახლოეს საქართველოს ისტორიას ახასიათებს ერთპიროვნული მმართველობა, ყოველი ობიექტური მოსაზრება კედლებზე შეყრილ მარცვლებად ცვივა და არავითარ კვალს არ ტოვებს, ეს ფრა-

ზა უფრო მეტსაც მიგვანიშნებს, კერძოდ იმას, რომ ავტორს თანამედროვე ხელი-სუფლებში არ ეგულება მოღვაწე, რომელიც პრინციპულად შეაჩერებს ყურადღებას მიმდინარე პრობლემებზე.

პუბლიკაცია უმაღლესი განათლების მწვავე საკითხებს ეხება – ფასიანი სწავლება და მასთან დაკავშირებული მორალური-ეთიკური და ეკონომიკური პრობლემები, სამეცნიერო პედაგოგიური კადრების საკითხი განათლების უმაღლესი იერარქის მოძღვრის – პროფესორის საზოგადოებრივი რწმომეს ელიტარულიდან რიგითობამდე დაცემა, უნივერსიტეტში, განსაკუთრებით სახელოვნებო სკოლებში მიღების შეუსაბამობა სპეციფიკურ, ინდივიდუალურ მონაცემებთან – ტალანტთან, უცხოეთში განათლების მი-

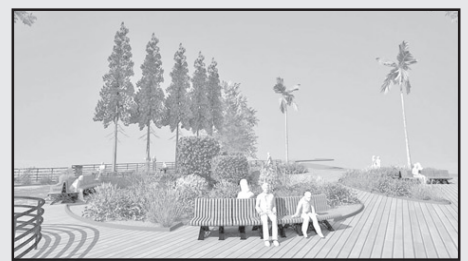
ლება როგორც პანაცეა, „ბოლონიის პროცესის“ ხარვეზები, ბიუროკრატიის, ქალაქდომანიის მომლაგრება, კათედრების ლიკვიდაციის დამანგრეველი შედეგები, საგანმანათლებლო სისტემის იერარქიაში კომუნიკაციის არარსებობა. პუბლიკაციაში დეტალურადაა განხილული მოძღვარ-შეგირდის, პროფესორ-სტუდენტის ურთიერთობა, სახელოვნებო სკოლების სპეციფიკა. პუბლიკაციაში მოხმობილი მსოფლიოს ავტორიტეტული უნივერსიტეტების მაგალითები, პირდაპირ მიანიშნებს, რომ წყლის ნაყვანა განათლების ხარისხზე ფიქრი, თუ კი რადიკალურად არ შეიცვლება სახელმწიფო პოლიტიკა განათლებისადმი, უპირველესად, ფინანსირების თვალსაზრისით. ავტორი მკაფიოდ აფიქსირებს პოზიციას – „უხარისხო განათლება უხარისხო წამალია, რომელიც უცილობლად ლეტალურ შედეგს იწვევს“.

ბატონმა ვახტანგ დავითაიამ ჩვეული პირდაპირობით მიგვანიშნა – „მევე მიშვებია“ და მოგვინოდა მოქმედების კენ.

ცნობილი ქართული ანდაზა ღაღადებს „ურემი რომ გადაბრუნდება, გზა მერე გამოჩნდება“. ამ ნერილმა თავისი მისია შესარულა, მან „ურემი“ გადააბრუნა და დაგვანახვა დანგრეული გზა, რომელზედაც ის გაჭირვებით, ტააბით მიდიოდა. ჯერი ჩვენზეა, დავრჩებით სირაქელმას პოზიციაში თუ გვეყოფა ძალა და ვაჟკაცობა, თვალთ გავუსწოროთ მძიმე რეალობას და ერის საკეთილდღეოდ დავადგებით მართალ გზას? ეს ჩვენზეა დამოკიდებული.

მეგონა, ასეთ მართალ და უკომპრომისო პუბლიკაციას მყისიერი რეაგირება ექნებოდა შესაბამისი ინსტანციებიდან. პუბლიკაციიდან ერთი თვე გავიდა... როგორც ჩანს, „ნერე და იკითხეს“ სინდრომი დღევანდელ საქართველოში, დიდად სამწუხაროდ, მყარია.

თამაზ ლობჯანიძე, არქიტექტორი

ბათუმის ბოტანიკურ ბაღს ახალი სივრცე შეემატება

ზაფხულში ბათუმის ბოტანიკურ ბაღს ახალი სივრცე შეემატება, სადაც თანამედროვე ლანდშაფტური არქიტექტურის მქონე გადასახედი მოეწყობა. ბათუმის მერიის განმარტავენ, რომ რეკონსტრუქციულ ზონაში გაკეთდება მოსასვენებელი და დაირგვება მცენარეები. ტერიტორია უკვე მზად არის სამუშაოების დაწყებისათვის. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს სატენდერო პროცედურები. პროექტის ავტორი ბაღის ლანდშაფტის არქიტექტორი ნინო გამხოშვილია.

ბათუმში ყინულის ახალი პრენა გვეხმაურება

ბათუმში ყინულის სასახლის მშენებლობის სამუშაოები ინტენსიურად მიმდინარეობს. უკვე დასრულებულია 287 ხიმინჯის მონყოლა. ამ ეტაპზე საძირკვლის არმირების სამუშაოები ხორციელდება. მშენებლობის პროცესში ამ დროისთვის 50 ადამიანი დასაქმებულია.

სამუშაო პროცესს ადგილზე აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე ზურაბ პატარაძე აჭარის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრთან რამაზ ბოლქვაძესთან და ქალაქის მერთან ლაშა კომახიძესთან ერთად გაეცნო. მიმდინარე სამუშაოების შესახებ ინფორმაცია მთავრობის თავმჯდომარეს მინისტრმა რამაზ ბოლქვაძემ მიანიშნა. ყინულის არენისა და საცურაო აუზის პროექტს აჭარის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს შპს „სტადიონი“ ასორციელებს. ყინულის არენა სპორტის სასახლის მიმდებარე შენდება და ქადრაკის მსოფლიო ოლიმპიადის მსვლელობისას დამატებით სივრცედ იქნება გამოყენებული დახურულ სპორტულ კომპლექსში – ყინულის არენაზე ტრიბუნები 1500 ადგილზე განთავსდება. ყინულის არენისა და საცურაო აუზის კომპლექსის საორიენტაციო სამშენებლო ფართობი 16 000 კვ. მეტრია, საიდანაც ყინულის არენა – 10500 კვ. მეტრზე, ხოლო საცურაო აუზი 5500 კვ. მეტრზე მოეწყობა. ყინულის არენაზე სასწავლო-საჯარჯიშო პროცესისა და სხვადასხვა დონის შეჯიბრებების ჩატარება იქნება შესაძლებელი. კერძოდ, ფიგურული სრიალი, ჰოკეი, ასევე ციგურებზე მასობრივი სრიალი, კულტურულ-სანახაობრივი და გასართობი ღონისძიებები, კონცერტები და გამოფენები.

„ტყიგულის მთის ჩაის“ პრაქტიკული სჯობა!

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული გავლურებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაცია წარმატებით გრძელდება. სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით, შპს „ტყიგული მთის ჩაი“ სოფელ ძიროვანში 19,4 ჰა ჩაის პლანტაციას სრულ რეაბილიტაციას ჩაუტარებს. ქართული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაციის სახელმწიფო პროგრამა მიზნად ისახავს როგორც კერძო, ასევე სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული გავლურებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაციას, ქართული ჩაის საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას და რეგიონში მოსახლეობის დასაქმებას. შეგახსენებთ, რომ დღეის მდგომარეობით პროგრამის ფარგლებში ინვესტირებისთვის გადაცემულია 449,4 ჰა სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჩაის გავლურებული პლანტაციები. პირობების მისხედვით ასევე განხორციელდება ჩაის გადამამუშავებელი საწარმოების შექმნა და წარმოებისთვის საჭირო დანადგარებით აღჭურვა.

ბასული წლის ბოლოს საქართველო ნიაღვრული სიმდიდრითა და მისი ბედით დაინტერესებულმა საზოგადოებამ ფასეული საჩუქარი მიიღო გეოლოგია-მინერალოგიის მეცნიერებათა დოქტორის ნოდარ ცერცვაძისაგან – გამოცა მისი მონოგრაფიული ხასიათის სამეცნიერო (ქართული, რუსული, ინგლისური) ნაშრომი – „საქართველოს მინერალური წყლები“ კატალოგითა და რუკით (თბ., „გამმა“, 243 გვ.). იგი, ჩემი ღრმა რწმენით, ქართული ჰიდროგეოლოგიის დარგის ბოლო წლების ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი შენაძენია და წინამდებარე წერილიც ამაში მკითხველის დარწმუნების მოკრძალებული მცდელობაა.

რას რვენს აკონოიქას თვალსაჩინოდ მოაღონიერებდა

ლობებმა, სამწუხაროდ, სასურველი შედეგი ვერ გამოიღო. იგივე წინააღმდეგობები არსებობს მინერალური წყლების ექსპორტის თვალსაზრისითაც.

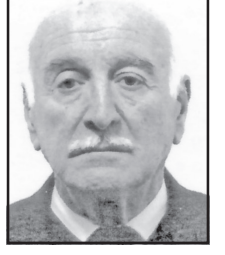
მტკნარი და მინერალური წყლები – საგან განსხვავებით, თერმული წყლები, გასაგები მიზეზებისა გამო, მხოლოდ ადგილობრივი მოხმარების პროდუქტს წარმოადგენს, თუმცა უნდა ვაღიაროთ, რომ თითქმის არაფერია გაკეთებული ამ უძვირფასესი ნიაღვრეულის თბოენერგეტიკაში ეფექტიანად გამოყენების მიმართულებითაც.

რაც შეეხება მინერალურ წყლებს – ძნელია მოიძებნოს სხვა ისეთი ქვეყანა, რომელიც თავს მოინონებდეს ამ რაოდენობისა და ასეთი უძვირფასესი თვისებების მქონე მრავალგვარი შედგენილობის მინერალური წყლებით. ამ გეგმით ჩვენი ქვეყანა ერთგვარი ბუნებრივი ლაბორატორიაა, სადაც მოიპოვება მსოფლიოში არსებული თითქმის ყველა ტიპისა და თვისებების მქონე მინერალური წყლები და ამაში დასაბუთებულად საკმარისია ამ მშვენივრად გაფორმებული და წონიანი (ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობითაც) წიგნის გადაფურცვლა, გაცნობა თანდართული კატალოგისა, რომელიც მოიცავს თითქმის სრულ ინფორმაციას მინის ზედაპირზე მინერალური წყლების 1500-მდე(!) გამოსავლის შესახებ, და რუკისა, რომელზედაც შესაბამისი პირობითი ნიშნებით დატანილია ყველა ეს გამოსავალი. ასეთი მაღალი ხარისხის ინფორმაციულობის კატალოგი და რუკა პირველად ქვეყნდება ჩვენში და მათი გაცნობით მიღებულ შთაბეჭდილებას ის ფაქტიც ამძაფრებს, რომ თითქმის ყველა ეს გამოსავალი ავტორის მიერ თავად არის დასინჯული და შესწავლილი ამ დარგში მისი მოღვაწეობის 65 წლის მანძილზე.

მინერალური წყალი სხვა სახის წყლებისაგან იმითაც გამოირჩევა, რომ უფრო ფართოა მისი ადგილობრივად გამოყენების არეალი, სამკურნალო და ნიშნულებით მისი შესაძლებლობების რეალიზაციის მათგან განსხვავებით. ზედმეტი იმ ბალნეოლოგიური კურორტების შესახებ, რომლებიც საქართველო ცნობილი იყო ყოველთვის.

ქვეყნის ეს პოტენციალი უნდა აღდგეს, რამაც საფუძვლად უნდა გააძლიეროს ტურისტული ნაკადი (სამკურნალო ტურისმი) და, შესაბამისად, გაზარდოს საქსპორტო შემოსავალი. როგორც ამ დარგის ერთ-ერთი გულშემოტივიანი მიმდევარია ყველას – ხელისუფლებას, კერძო სექტორს, ბიზნესმენებს, საინიციატივო ჯგუფებს: ბოლო წლებში სახალწლოდ შესანიშნავი საჩუქარი მოგვართვა მინერალური წყლების ათვისების შესახებ უნიკალური ინფორმაციის შემცველი სამაგიდო წიგნის სახით!

ჯერი თქვენზეა! როგორც ამბობენ: „შა, ბურთი და შა, მოედანი!“

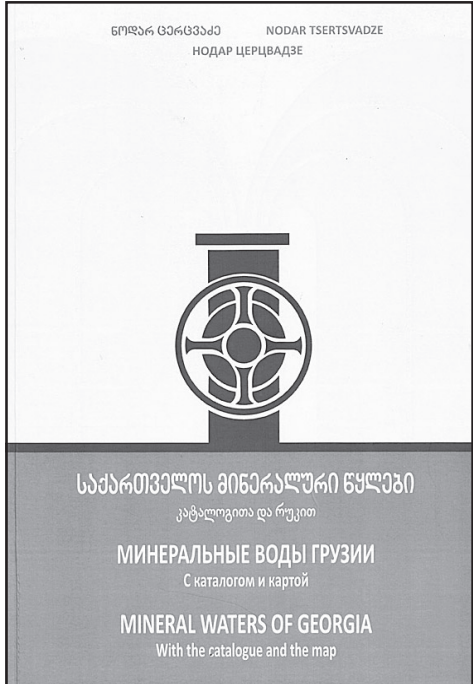

ილაშაშვილი

ოგიების საფუძველზე ავტორი გვთავაზობს ფრიად ორიგინალურ და საკმაოდ დამაჯერებელ დასკვნას იმის შესახებ, რომ დიდი სიღრმით – მაღალი წნევის არედან პოსტულკანური ორთქლისა და ნახშირმუყა აირის ნარევი სიღრმისეული ტექტონიკური რღვევების საშუალებით ხდება დაბალი წნევის გარემოში და იწყებს გაფართოებას, რის გამოც სისტემაში ხდება ტემპერატურის ვარდნა (ანუ ადგილი აქვს ე. წ. „აღიბატურ“ პროცესს), ხოლო, ვინაიდან კავკასიონის ღერძულ ნაწილსა და სამხრეთ ფერდზე ტექტონო-მაგმატური აქტივობა ინტენსიურია და ადგილი აქვს ნახშირორჟანგის ძლიერ ფართობრივ ეფუზიას. აღწერილი პროცესი დამახასიათებელია მთელი ამ რეგიონისათვის და, ამიტომ, მის ფარგლებში არ გვხვდება თერმული წყლის არც ერთი გამოვლინება. ავტორის ეს კარგად დასაბუთებული მოსაზრება სრულიად ახალია და მიგვაჩნია, რომ მას აქვს დიდი თეორიული და პრაქტიკული მნიშვნელობა მომავალი ძიების სწორად წარმართვისათვის.

რაც შეეხება წიგნის პრაქტიკული მნიშვნელობის შეფასებას დავინყებ ზოგადი მოსაზრების შესხენებით, რომ, ნებისმიერი ქვეყნის უზენაესი მიზნის – პოლიტიკური დამოუკიდებლობის – მიღწევა მნიშვნელოვანწილად არის განპირობებული მისი ეკონომიკური წარმატებულობით. ამ უკანასკნელს კი, ძირითადად, ისეთი ფაქტორები განსაზღვრავენ, როგორც არის: ინდუსტრიალიზაციისა და სოფლის მეურნეობის დონე, უახლესი ტექნოლოგიების მართლუბობით რაიმე წარმატების მისაღწევად საჭირო ინტელექტუალური რესურსის არსებობა და ბუნებრივი სიმდიდრე ნიაღვრეულის სახით.

დიდად სამწუხაროა, რომ მრეწველობას, ჩვენი რეალობიდან გამომდინარე, უახლოეს წლებში ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობა ფაქტორად ვერ განვიხილავთ; სოფლის მეურნეობას მხოლოდ ახლახან დაეცყო, თითქოს, იმდენი მომცემი პოზიტიური ძვრები, მაგრამ, როგორც ჩანს, სერიოზულ მიღწევებამდე ჯერ კიდევ შორს არის; რესპუბლიკიდან ინტელექტუალური ძალების ჯერ კიდევ საბჭოთა სინამდვილეში დაწყებული „გადინებამ“ დღეისათვის, ჩემი აზრით, იმდენად შეზღუდა ერის შე-

საძლებლობები, რომ ილუზორული გახადა მათი მეშვეობით რაიმე ტექნოლოგიური სახის „გარღვევის“ იმედი.

რაც შეეხება ბუნებრივ რესურსებს. საქართველო არა მარტო მცირემიწიანი ქვეყანაა, არამედ ნიაღვრეულის სიმდიდრითაც არ გამოირჩევა. ერთადერთი, რაც ბუნებამ არ „დაგვამაღდა“, ეს – მინისქვეშა წყლების სიუხვეა – ქვეყანას გააჩნია მტკნარი, მინერალური და თერმული წყლების მნიშვნელოვანი მარაგები, რომელთა წარმატებით (რაციონალურად!) გამოყენებამ შესაძლებელია ქვეყნის ეკონომიკას შესამჩნევი პოზიტიური ცვალი დაატყოს.

ძნელია სათანადოდ არ შეფასდეს ქვეყნისათვის მტკნარი მინისქვეშა (სასმელი) წყლების მნიშვნელობა, რადგან ჩვენი ქვეყნის ბევრ ადგილას იგი ჯერ კიდევ სასიცოცხლო როლის მატარებელია. ამასთანავე, მან – როგორც საქსპორტო პროდუქტმა – დიდი როლი შეიძლება შეასრულოს ქვეყნის ეკონომიკის გაჯანსაღების თვალსაზრისითაც, თუმცა ამისათვის საჭიროა დიდი ძალისხმევა მსოფლიო ბაზარზე სხვა ქვეყნების პროდუქციის მონოპოლიური მდგომარეობის დასაძლევად. ამ მიმართულებით აქამდე განხორციელებულმა მცდე-

იმერეთში სასათბურე კლასტერის პროექტი განხორციელდება

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინიციატივით, სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო სასათბურე კლასტერის პროექტს 2018 წელს განხორციელებს.

როგორც სამინისტროდან „ჯიეიჩ-ენს“ აცნობეს, პროექტი იმერეთის რეგიონში აგროზონის შექმნას ითვალისწინებს, სადაც, სახელმწიფოს მხარდაჭერით, მსხვილი სასათბურე კლასტერი აშენდება. პროექტის განსახორციელებლად დაგეგმილია 100 მილიონი ლარის ინვესტიცია.

მათივე ცნობით, პროექტი მიზნად ისახავს დასავლეთ საქართველოს ტრადიციული საქსპორტო დარგის, კერძოდ, სასათბურე მწვანეხაზისა და ბოსტნეუ-

ლის საქსპორტო პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენების სტიმულირებას და ახალ ბაზრებზე წვდომის ხელშეწყობას. ქვეყანაში საერთაშორისო სტანდარტის მქონე სასათბურე მეურნეობის კლასტერული მოდელი და საბაზრობა გადაზიდვების ტერმინალი (კოპიტნარის საერთაშორისო აეროპორტში) შეიქმნება. პროექტში მონაწილეობის მიღება შეეძლება საქართველოს ყველა მოქალაქეს და ქვეყნის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ ყველა იურიდიულ პირს. პროექტში მონაწილე პირებმა უნდა უზრუნველყონ მიღებულ მინის ნაკვეთზე სასათბურე ფართის აშენება არანაკლებ 0.1 ჰა-ზე და არაუმეტეს 5 ჰა-ზე.

აღსანიშნავია, რომ პროექტის განხორციელებისას, სახელმწიფო უზრუნველყოფს იმერეთის აგროზონის ტერიტორიაზე გზის, ელექტროენერგის, წყლის, გაზის მიყვანას.

ბათუმის ნაპირდასაცვას სიმაღლედ ამაზრავებენ

საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი ბათუმში ნაპირდაცვის სამუშაოებს ახორციელებს. პროექტი აზიის განვითარების ბანკის ფინანსური მხარდაჭერით ხორციელდება და მისი ღირებულება დაახლოებით 5 მლნ

ლარია. მიმდინარე სამუშაოები მუნიციპალური განვითარების ფონდის აღმასრულებელმა დირექტორმა გაგი ბუაძემ და მისმა მოადგილემ ილია ლუდუშაურმა დაათვალიერეს.

ბათუმის ნაპირდაცვის პროექტი ითვალისწინებს დაახლოებით 2 კმ ნაპირსამაგრი ნაგებობის მოწყობას, სანაპირო ზოლის აღდგენას და დაზიანებული ბულვარის სრულ რეაბილიტაციას. ბულვარის აღდგენილ სანაპიროსთან დაკავშირების მიზნით, მოეწყობა 12 საფეხმავლო ხიდი, რომლის სიგრძეც 20 მეტრი იქნება, ხოლო სიგანე 1,5 მეტრი.

ლევან პირველის როლი ავსტრიის საგარეო პოლიტიკაში

2007 წლიდან დაწყებული, როცა თავისუფლების პარტიას სათავეში ჰანს-ქრისტიან შტრახე ჩაუდგა, მისი საგარეო-პოლიტიკური კურსი რადიკალურად შეიცვალა: თუ წინა ლიდერი კოსოვოს უჭერდა მხარს, ამჟამინდელი სერბეთის მხარდამჭერი. იმავე ხანებში დაიწყო რუსეთთან და მის პრეზიდენტთან დაახლოება. 2007 წელს, ვენაში რუსეთის პრეზიდენტის ვიზიტის წინ, ჰანს-ქრისტიან შტრახემ დაიწყო პრორუსული განცხადებების გაქვრივება, აშშ ადამიანის უფლებების დარღვევაში დაადანაშაულა და ხაზი გაუსვა, რომ ავსტრიაში ვლადიმერ პუტინი ყოველთვის სასურველი სტუმარი იქნება. ერთი წლის შემდეგ ჰანს-ქრისტიან შტრახემ თავისი პოზიცია ერთმნიშვნელოვნად გამოხატა საქართველო-რუსეთის ომის მიმართაც: მაშინ როცა მსოფლიო თანამეგობრობა რუსეთს აკრიტიკებდა, თავისუფლების პარტიის ლიდერი მოსკოვის მოქმედებას გაგებით შეხვდა.

ამ ფონზე საკმაოდ მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა ქართველმა ბიზნესმენმა და პრორუსულმა პოლიტიკოსმა ლევან პირველმა. როგორც ადამიანის უფლებათა დაცვის ქართული ცენტრის მონაცემებით ირკვევა, მას 2001 წელს

სამშობლოში 21 წლის სტუდენტის მკვლელობის ბრალდება წაუყენეს და თავს ავსტრიაში გაქცევით უშველა, სადაც მალე პოლიტიკური თავშესაფარი მიიღო. ვენაში ლევან პირველს კარგად იცნობდნენ: 1998 წელს მის ფირმას – Anglo Oil International Ltd-ს და საქართველოს ნავთობის კომპანიას ავსტრიულმა Raiffeisen Zentralbank-მა კრედიტი მისცა ენერჯეტიკული პროექტის განსახორციელებლად. პროექტის რეალიზება ჩაიშალა. საქართველოს საპრეზიდენტო არჩევნებში პროდასავლური პოლიტიკოსის მიხედვით სააკაშვილის გამარჯვების შემდეგ მისმა მთავრობამ, სახელმწიფო გარანტიების მიუხედავად, ავსტრიული ბანკისათვის კომპენსაციის გადახდაზე უარი თქვა. თბილისმა ბანკისათვის ფულის დაბრუნება მხოლოდ ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ დაიწყო: 2015 წლიდან 2017-ის ჩათვლით ვენაში 25 მილიონი დოლარი გადაირიცხა.

თუმცა ეს ისტორია თავისუფლების პარტიისათვის ბარიერად არ ქცეულა. ლევან პირველთან კონტაქტები 2007 წელსაც აღინიშნა: თავისუფლების პარტიის ერთ-ერთი აქტივისტი (და ევროდეპუტატი) ბარბარა კაპელი და მისი კომპანია Austrian Technologies გარკვეული პერიოდის განმავლობაში პარტნი-

ორი იყო კომპანიის Amadea Holding GmbH, რომლის უმსხვილეს აქციონერს სწორედ ლევან პირველი წარმოადგენდა. გარდა ამისა, 2014 წელს იმავე ევროპარლამენტის დეპუტატმა და თავისუფლები პარტიის წევრმა მოანყო დისკუსია გეოპოლიტიკურ საკითხებზე, რომელშიც ლევან პირველიც მონაწილეობდა. მოგვიანებით კი ჰანს-ქრისტიან შტრახემ იგი ავსტრიის ეროვნულ საბჭოში ასე წარადგინა: „ლევან პირველი, ჟენევის კონვენციის თანახმად, ლტოლვილია, რომელსაც თავის ქვეყანაში სიკვდილის საფრთხე ელოდება“.

თავისუფლების პარტიის ძალისხმევას რუსეთში მიესალმნენ: 2008 წლის ბოლოს პარტიული დელეგაცია მოსკოვს ეწვია და დედაქალაქის მერს იური ლუჟკოვს შეხვდა. ამის შემდეგ რუს პოლიტიკოსებთან კონტაქტებმა რეგულარული ხასიათი მიიღო. 2012 წლის დასაწყისში ავსტრიის თავისუფლების პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი და ვენის მომავალი ვიცე-მერი იოჰან გუდენუსი, ეროვნული საბჭოს მრჩეველი იოჰან შიუბნერი და ლევან პირველი გროზნოში ჩეჩნეთის ლიდერს რამზან კადიროვს ეწვივნენ. ვინ დააფინანსა მათი ვიზიტი, ამაზე პარტიას არაფერი უთქვამს, თუმცა, როგორც რუსმა ჟურნალისტმა მაქსიმ შევჩენკომ განაცხადა (იგი შეხვედრის ორგანიზებაში მონაწილეობდა), „ვიზიტი ჩეჩნურმა მხარემ უზრუნველყო“ – ნათქვამია სტატიაში.

P. S. სტატიის სათაური ინტერპრეტირებულია. დედნის ნახვა შესაძლებელია ბმულზე: <http://www.zeit.de/2018/09/fpoe-oesterreich-serbien-russland-beziehungen-wladimir-putin-komplettansicht>

„Die Zeit“ (გერმანია)

გარემონტებული გამოცემა „DIE ZEIT“ ჰერვიტა ჰილმარის ავტორობით სტატიას ავტოგრაფს, სადაც საუბარია ავსტრიის საგარეო პოლიტიკური კურსის შესახებ.

სტატიაში საუბარია საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრის ლევან პირველის შესახებაც.

საინფორმაციო სააგენტო „ნიუსპრისი“ ბათუმში მასალის ძირითად რედაქტორს.

ავსტრიის თავისუფლების პარტიას, რომელიც ქვეყნის მმართველ კოალიციაში შედის, სერბ ნაციონალისტებთან მჭიდრო კონტაქტი აქვს და რუსეთის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინის მიმართ სიმპათიებს ამჟღავნებს. რატომ?

საქართველო ღვამდა უხდის ბელარუსს საფანჯრის, რაკი მინსკმა აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი არ აღიარა

ბელარუსის დამოუკიდებელი ტელევიზიის Belcat TV-ის პროგრამაში „Тэрыторыя прады“ („სიბრთლის ტერიტორია“), რომლის წამყვანები ცნობილი რუსი ჟურნალისტები ევგენი კისელიოვი და სვეტლანა კალინკინა არიან, ბელარუსის საგარეო პოლიტიკის შესახებ ისაუბრეს. აქვე შევნიშნავთ, რომ „Belcat TV“ მაუნეჯერლობს პოლონეთიდან და ხშირად მწვავედ აკრიტიკებს ბელარუსის დღევანდელ ხელისუფლებას.

პროგრამაში დაისვა კითხვა: „რით უხდის საქართველო ბელარუსს აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის არაღიარების სანაცვლოდ“?

გადაცემის ერთ-ერთმა მონაწილემ საქართველოს ახალი ეკონომიკური სკოლის პრეზიდენტმა პაატა შეშელიძემ ამ კითხვის საპასუხოდ აღნიშნა: „მიუხედავად იმისა, რომ რუსეთი ძალიან ძლიერ გაველენას ახდენს ბელარუსზე, რომ იქ არის პოლიტიკოსებისა თუ კლანების დიდი ინტერესი, ბელარუსმა მაინც შეძლო საკმაოდ დამოუკიდებელი პოლიტიკა გაეტარებინა საქართველოს მიმართ. მაგალითად, ბელარუსი არ მონაწილეობდა იმ ემბარგოში, რომელიც რუსეთმა საქართველოს 2006 წელს გამოუცხადა. ოფიციალური მინსკი დღემდე არ აღიარებს რუსეთის მიერ ოკუპირებულ აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთს დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად. ბელარუსი ცდილობს ღია იყოს (ქართული) ინვესტიციებისა და ვაჭრობისათვის. ცხადია, ამ ყველაფერს ბელარუსი უფასოდ არ აკეთებს: საქართველო იძულებულია ბელარუსისგან შეიძინოს ტრანქტორები და სხვა ტექნიკა, რომელსაც სხვა შემთხვევაში ნამდვილად არ ვიყიდდით“.

„belsat TV“

5 მილიონი დოლარი 6 წუთში გაიტაცეს

ბრაზილიის ქალაქ სან-პაულუში მძარცველებმა თვითმფრინვიდან 5 მლნ დოლარი მოიპარეს. თვითმფრინვა ვირაკოპუსის აეროპორტის სატვირთო ტერმინალში იდგა, ავიაკომპანია Lufthansa-ს სატვირთო თვითმფრინვა ბრაზილიიდან შვეიცარიის ქალაქ ციურხში მიფრინავდა.

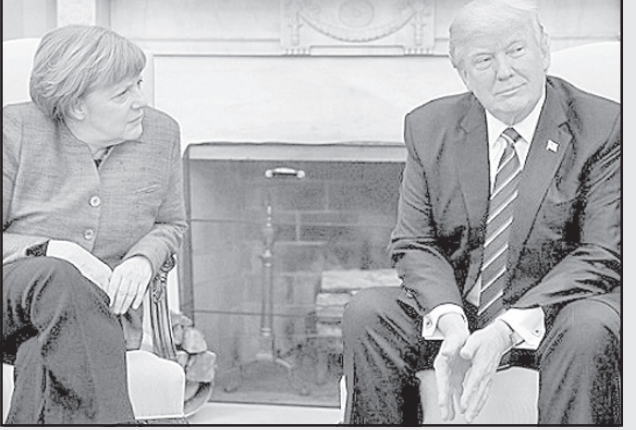
პოლიციის ცნობით, უცნობი პირები აეროპორტის ტერიტორიაზე შეიჭრნენ, ხუთმა პირმა დაცვა იარაღის მუქარით გააუფრთხილეს და ლაინერიდან 5 მლნ დოლარი გაიტაცეს. გაერცხლებული ცნობით, დამნაშავეებს ძარცვისთვის სულ რაღაც 6 წუთი დასჭირდათ. თანხა კომპანია Brink's-ის კონტროლის ქვეშ გადაჰქონდათ. დაშავებულების შესახებ ინფორმაცია არ ვრცელდება.

მარეობაში იწვევს ქალაქ სოლსბერში – ნათქვამია პოლიციის განცხადებაში.

ერთ-ერთი თვითმხილველის განცხადებით, ისინი გამოიყურებოდნენ უცნაურად და რჩებოდა შთაბეჭდილება, რომ მათ მიღებული ჰქონდათ რაღაც ძალიან ძლიერი საშუალება, რადგან მამაკაცი მალე იყურებოდა და ხელი უცნაურ მოძრაობებს აკეთებდა. სავაჭრო ცენტრი და მიმდებარე ტერიტორია მთლიანად იქნა დეზინფიცირებული. დროებით იქნა დახურული საავადმყოფოს მიმდებარე განყოფილება, სადაც დაზარალებულები მიიყვანეს. ქალაქ სოლსბერის ძალოვნებმა ქალაქში საგანგებო მდგომარეობა გამოაცხადეს.

გერმანია ტრამპის მუშარბს გამოეხმაურა

ტრამპის ირგვლივ უკვე საუბრობენ ევროკავშირთან ნამოყვებულ საგარეო ომის შესახებ.

ბერლინში არ სურთ აშშ-სთან სავაჭრო ომი, „ეს ორივე ქვეყანას ზარალს მიაყენებს“ – განაცხადა გერმანიის მინისტრთა კაბინეტის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა შტეფან ზაიბერტმა, რომელმაც კომენტარი გაუკეთა აშშ-ის პრეზიდენტის დონალდ ტრამპის მუქარას ევროპულ ავტომანქანებზე გადასახადების დაწესებასთან დაკავშირებით.

„ბერლინს არ უნდა სავაჭრო ომი აშშ-სთან, ეს არ შეიძლება შედიოდეს რომელიმე ქვეყნის ინტერესებში“ – განაცხადა ზაიბერტმა. მან ხაზი გაუსვა, რომ გერმანია „მხარს უჭერს თავისუფალ და ღია ბაზარს“.

ჩვენ არ ვაღიარებთ ასეთ ზომებს. ეს საგრძობლად იმოქმედებს საერთაშორისო სავაჭრო არხებზე. მეტწილად შეეხება ჩვენს ინდუსტრიასა და პირველ რიგში ორივე მხარის დამქირავებლებს და დაქირავებულებს“ – განაცხადა ზაიბერტმა. შეგახსენებთ, რომ 3 მარტი აშშ-ის პრეზიდენტმა ევროპულ ავტომანქანებზე გადასახადების დაწესებით დაიპუტა იმ შემთხვევაში, თუკი ევროკავშირი ამერიკულ კომპანიებზე გადასახადებს გაზრდის.

საეპოკლოს მოლაპატე უხნობი უხაპით მონაპლს

ბრიტანეთში მცხოვრები რუსეთის მთავარი სადაზვერვო სამმართველოს ყოფილი ოფიცერი სერგეი სკრიპალი, რომელიც რუსეთში სამშობლოს ღალატისთვის იყო გასამართლებული, ბრიტანეთში უცნობი უხაპით მონამლეს. ამის შესახებ ინფორმაციას „ბი-ბი-სი“ ავრცელებს.

„მივიღეთ შეტყობინება ორ ადამიანზე, რომლებიც თავს შეუძლოდ გრძნობდნენ. ადგილზე მისვლისას დავაფიქსირეთ 60 წლამდე მამაკაცი და 30 წლამდე ქალბატონი, რომლებიც სავაჭრო ცენტრთან მდებარე სკამზე უგონო მდგო-

რა დაბვიცავს ინსულტისგან?

თავის ტვინში სისხლის მიმოქცევის მწვავე მოშლას ინსულტი ეწოდება, ის სწრაფად ვითარდება და უმეტეს შემთხვევაში არტერიული წნევა ნახტომისებრად მატულობს, რა დროსაც სისხლში სტრესის ჰორმონის — კორტიზოლის გაფრქვევა ხდება, რაც შესაძლოა, ტვინში კატასტროფის მიზეზი გახდეს.

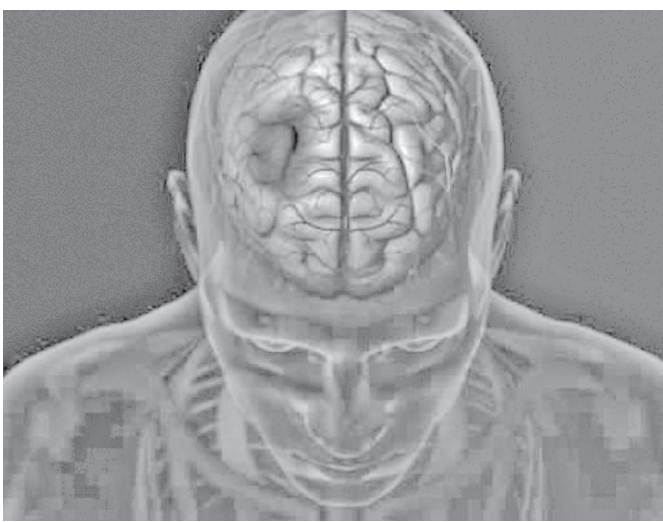
მაგრამ ისიც უნდა ვიცოდეთ, რომ **ჯანმრთელი ადამიანის ინსულტამდე მიყვანა შეუძლებელია**: სტრესსა და ინსულტს შორის ყოველთვის არსებობს „შუამავალი“, უფრო ხშირად ამ როლს არტერიული ჰიპერტენზია (120/80-ზე მაღალი წნევა) ასრულებს, **სისხლძარღვთა კედლებზე წარმოშობილი ათეროსკლეროზული ბლათები** (რომელთა გამო ინსულტის განსავითარებლად ხელსაყრელი პირობაა — ტვინის მკვებავი არტერიების შევიწროება) და **მოციმციმე არითმია** (რა დროსაც გულისწინა არეში თრომბები წარმოიშვება, რომელთაგან თავი „გასროლა“ ნებისმიერს შეუძლია) ასრულებს. **საიმისოდ, რომ მწვავე სტრესი ინსულტით დასრულდეს, საკმარისია ერთ-ერთი ფაქტორის არსებობა, ხოლო თუ სამივეს თანხვედრა მოხდება, მაშინ ინსულტის ალბათობა მშვენიერად ვითარდება მაღალია.**

მსოფლიო სტატისტიკა ასეთია: **ინსულტების 40 პროცენტის შემთხვევაში მისი გამომწვევი მიზეზი უცნობი რჩება**. განსაკუთრებით გაუგებარია ე.წ. „ახალგაზრდა ინსულტების“ (45 წლამდე) მიზეზები. ისინი, ძირითადად, იშვიათ სნეულებათა მიზეზით წარმოიშვებიან, რომელთა შორისაა სისხლის დაავადებები, ტვინის მკვებავ სისხლძარღვთა ფენებზე დაშლა და პათოლოგიები, რომელთათვის წნევის ანეკ-დანევა შესაძლოა, კრიტიკული აღმოჩნდეს. პროფილაქტიკური სკრინინგის დროს მათი გამოვლენა შეუძლებელია, საამისოდ საფუძვლიანი პროფილური გამოკვლევაა საჭირო.

თუმცა ისიც უნდა ითქვას, რომ ასეთი მიზეზები უფრო გამონაკლისია, ვიდრე ჩვეულებრივი ამბავი. **როგორც წესი, ექიმები ადვილად გამოიცნობენ პროლე თანხანა პოტენციურ პაციენტებს პროფილაქტიკური დათვალისებრი დროს**. თავის ტვინის მკვებავ სისხლძარღვთა შევიწროებას აჩვენებს სისხლძარღვთა შემოწმება, ასევე სისხლში ქოლესტერინის მომატება, რაც ათეროსკლეროზული ბლათების წარმოშობის მიზეზია. შაქრის ჭარბი ოდენობის დადგენა თითქმის ალბათული სისხლის ანალიზით შეიძლება, მდგრად ჰიპერტონიას კი წნევის რეგულარული მონიტორინგი დაადგენს.

ისიც უნდა გვახსოვდეს, რომ **ინსულტის მოულოდნელად წარმოშობა ხშირად მითია ხოლმე**. სწრაფად განვითარების მიუხედავად, სწრაფად ხშირად გარკვეულ მინიშნებებს იძლევა წინასწარ, რომლებსაც პაციენტთა უმრავლესობა ხშირ შემთხვევაში ვერ ამჩნევს, ან უგულებელყოფს.

ნევროლოგები გვაფრთხილებენ: **არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება უყურადღებოდ დატოვება უცარი თავბრუსხვევების, მესხიერების დაკარგვის, სახის ან სხეულის ნაწილის მგრძობიარობის შემთხვევები, მეტყველების შეფერხებები, თუნდაც ის რამდენიმე წუთს გრძელდებოდეს, ასევე კაშკაშა სინათლის ან ხმა-**

მაღალი ბგერების აუტანლობა. ყველა აღნიშნული სიმპტომი ტრანზიტორული იშვიათი შემთხვევის კლასიკური ნიშანია, რომელიც შემთხვევითა უმრავლესობაში ვრცელ ინსულტში გადადის. **ზამთრის მთვეში უმრავლესობაში ინსულტების „დაჭერა“ ადრეულ სტადიაზევე**

ნარმოშობილი ძლიერი თავის ტკივილის მოთმენა არანაირ ვითარებაში არ შეიძლება! პაციენტების უმრავლესობამ, რომელთა ინსულტების „დაჭერა“ ადრეულ სტადიაზევე მოხერხდა, ექიმს აუტანელი თავის ტკივილის წარმოშობისთანავე მიმართა.

ინსულტი ხშირად მემკვიდრეობით გადაიცემა. ამიტომ, აღწერილი სიმპტომების მიმართ განსაკუთრებულად ყურადღებით ისინი უნდა იყვნენ, რომელთა მშობლებმა და დაძმებმა ინსულტი 60 წლის მიღწევამდე გადაიტანეს.

როგორ ავირილოთ ინსულტი
წნევა. შემთხვევითა 80 პროცენტში ადამიანი წნევის მომატებას ვერ გრძობს, ამიტომ 40 წლის შემდეგ მისი ყოველდღე გაზომვაა საჭირო. ნორმალური წნევის ზედა ზღვრებია 140/80-ზე. მათთვის კი, ვისთვისაც სამუშაო წნევა 90/60-ზეა, სტანდარტული წნევა — 120/80-ზე — ჰიპერტონული კრიზის ნიშანია.
წონა. ზედმეტი კილოგრამები — ესაა გულსა და სისხლძარღვებზე ზედმეტი დატვირთვა.
პროფილაქტიკური გამოკვლევები. 45 წლის მიღწევის შემდეგ წელიწადში ერთხელ საჭიროა თავის ტვინის სისხლძარღვთა ულტრაბგერითი გამოკვლევის ჩატარება, ორჯერ კი სისხლში ქოლესტერინისა და შაქრის დონეების შემოწმება.
ემოციების კონტროლი. სტრესები წნევას მაღლა სწევს, რაც ინსულტის ხელშეწყობის სხვა ფაქტორების არსებობის შემთხვევაში შესაძლოა, მის მაპროვოცირებელ მიზეზად იქცეს.
წუ მოსწვეთ! ალკოჰოლის მიღება იშვიათად, ისიც „თერაპევტული“ ულფუებით შეიძლება. თამბაქოს მოწევა ინსულტის ალბათობას 20 პროცენტით ზრდის, ჭარბი ალკოჰოლი კი შესაძლოა, ინსულტის მიზეზი გახდეს.
მეტი იმოძრავეთ! ხანდაზმულთათვის სპორტის ყველაზე უსაფრთხო სახეობაა სწრაფი სიარული. ჭარბი ფიზიკური დაძაბვა გულში დაავადებულთათვისაც და თავის ტვინის კატასტროფებისთვისაც გაზრდილი რისკის ფაქტორია.

თი მიზეზები უფრო გამონაკლისია, ვიდრე ჩვეულებრივი ამბავი. როგორც წესი, ექიმები ადვილად გამოიცნობენ პროლე თანხანა პოტენციურ პაციენტებს პროფილაქტიკური დათვალისებრი დროს. თავის ტვინის მკვებავ სისხლძარღვთა შევიწროებას აჩვენებს სისხლძარღვთა შემოწმება, ასევე სისხლში ქოლესტერინის მომატება, რაც ათეროსკლეროზული ბლათების წარმოშობის მიზეზია. შაქრის ჭარბი ოდენობის დადგენა თითქმის ალბათული სისხლის ანალიზით შეიძლება, მდგრად ჰიპერტონიას კი წნევის რეგულარული მონიტორინგი დაადგენს.

ისიც უნდა გვახსოვდეს, რომ ინსულტის მოულოდნელად წარმოშობა ხშირად მითია ხოლმე. სწრაფად განვითარების მიუხედავად, სწრაფად ხშირად გარკვეულ მინიშნებებს იძლევა წინასწარ, რომლებსაც პაციენტთა უმრავლესობა ხშირ შემთხვევაში ვერ ამჩნევს, ან უგულებელყოფს.

ნევროლოგები გვაფრთხილებენ: არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება უყურადღებოდ დატოვება უცარი თავბრუსხვევების, მესხიერების დაკარგვის, სახის ან სხეულის ნაწილის მგრძობიარობის შემთხვევები, მეტყველების შეფერხებები, თუნდაც ის რამდენიმე წუთს გრძელდებოდეს, ასევე კაშკაშა სინათლის ან ხმა-

მაღალი ბგერების აუტანლობა. ყველა აღნიშნული სიმპტომი ტრანზიტორული იშვიათი შემთხვევის კლასიკური ნიშანია, რომელიც შემთხვევითა უმრავლესობაში ვრცელ ინსულტში გადადის. ზამთრის მთვეში უმრავლესობაში ინსულტების „დაჭერა“ ადრეულ სტადიაზევე

ნარმოშობილი ძლიერი თავის ტკივილის მოთმენა არანაირ ვითარებაში არ შეიძლება! პაციენტების უმრავლესობამ, რომელთა ინსულტების „დაჭერა“ ადრეულ სტადიაზევე მოხერხდა, ექიმს აუტანელი თავის ტკივილის წარმოშობისთანავე მიმართა.

როგორ ავირილოთ ინსულტი
წნევა. შემთხვევითა 80 პროცენტში ადამიანი წნევის მომატებას ვერ გრძობს, ამიტომ 40 წლის შემდეგ მისი ყოველდღე გაზომვაა საჭირო. ნორმალური წნევის ზედა ზღვრებია 140/80-ზე. მათთვის კი, ვისთვისაც სამუშაო წნევა 90/60-ზეა, სტანდარტული წნევა — 120/80-ზე — ჰიპერტონული კრიზის ნიშანია.
წონა. ზედმეტი კილოგრამები — ესაა გულსა და სისხლძარღვებზე ზედმეტი დატვირთვა.
პროფილაქტიკური გამოკვლევები. 45 წლის მიღწევის შემდეგ წელიწადში ერთხელ საჭიროა თავის ტვინის სისხლძარღვთა ულტრაბგერითი გამოკვლევის ჩატარება, ორჯერ კი სისხლში ქოლესტერინისა და შაქრის დონეების შემოწმება.
ემოციების კონტროლი. სტრესები წნევას მაღლა სწევს, რაც ინსულტის ხელშეწყობის სხვა ფაქტორების არსებობის შემთხვევაში შესაძლოა, მის მაპროვოცირებელ მიზეზად იქცეს.
წუ მოსწვეთ! ალკოჰოლის მიღება იშვიათად, ისიც „თერაპევტული“ ულფუებით შეიძლება. თამბაქოს მოწევა ინსულტის ალბათობას 20 პროცენტით ზრდის, ჭარბი ალკოჰოლი კი შესაძლოა, ინსულტის მიზეზი გახდეს.
მეტი იმოძრავეთ! ხანდაზმულთათვის სპორტის ყველაზე უსაფრთხო სახეობაა სწრაფი სიარული. ჭარბი ფიზიკური დაძაბვა გულში დაავადებულთათვისაც და თავის ტვინის კატასტროფებისთვისაც გაზრდილი რისკის ფაქტორია.

თავზეაულები მიიკითხით, თავზეაულები!

ზღვის პროდუქტების მოხმარება დეპრესიის განვითარების რისკს 88 პროცენტით ამცირებს. ეს დასკვნა მეცნიერებმა ემოციებსა და გუნება-განწყობაზე კვების პროდუქტების ზეგავლენის შესწავლის შემდეგ გამოიტანეს.

აღნიშნული ეფექტი მათში ფოსფორისა და „ომეგა-3“-ის ცხიმოვანი მჟავების მაღალი შემცველობით აიხსნება, რომლებსაც ანტიოქსიდანტური მოქმედებით და თავის ტვინის სისხლით მორავების გაუმჯობესების უნარი აქვთ.

თუ სურდო ვეღარ მოიკრინეთ...

ხშირად ვამბობთ — სურდოს გინდ უმკურნალებ, გინდ არა, მაინც ვერაფერს უშველი, ერთ კვირაში თავისით გაივლისო, მაგრამ ხშირად, განსაკუთრებით კი გაზაფხულსა და შემოდგომაზე, სურდოს მორჩენა უსაშველოდ „ინელება“. მაინც რატომ ხდება ასე და, რაც მთავარია, როგორ შეიძლება ამის შველა?

სურდოს „გაჭიანურება“ იმის ნიშანია, რომ ანთებითი პროცესი ცხვირის ნიაღში — ჰაერით სავსე სივრცეებში გადავიდა, რომლებიც სახის ძვლებშია განთავსებული. ასეთი ანთების რამდენიმე სახეობა არსებობს, მათ შორისაა ჰაიმორიტი, ფრონტიტი, ეთმოიდიტი და სფენოიდიტი.

თუკი ინფექცია ცხვირის ნიაღში შეაღწევს, აუცილებლად ექიმს უნდა მიმართოთ, რადგან არასწორ მკურნალობას ჩირქოვანი პროცესის გამომწვევა, თვალის კაკლის ანთება და ქალაქტინის გარსის ანთების გამოწვევაც კი შეუძლია. განგაშის ხუთი საბაბი კი, რომლებიც გართულების დასაწყისს მოასწავებს, შემდეგია: — სურდოს დაწყებიდან 4-5

დღის შემდეგ გაგიჩნდათ თავის ტკივილი, განსაკუთრებით კი წინ გადახრის დროს. ანდა შუბლის, ცხვირის ფუძის, ლოყების არეებში საშუალო სიძლიერის მტკივნეული შეგრძნებები გაქვთ; — თვალბინის, ცხვირის ფუძის, ლოყების გარშემო შემუშუბა გაგიჩნდათ;

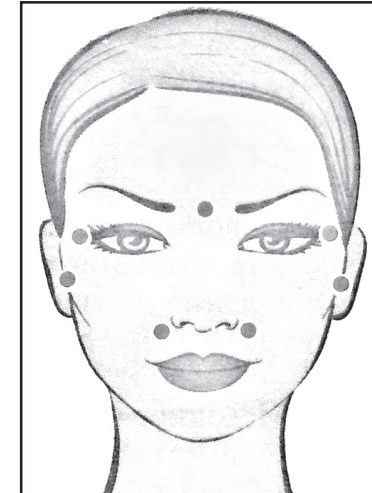

— სურდო ათ დღეზე მეტხანს გაგიგრძელდათ; — დიდი ხნის მანძილზე ტემპერატურა 37,1-37,5 ფარგლებში გაქვთ; — 10-14 დღის მანძილზე ცხვირი გაჭედლია, თუმცა სურდო არა გაქვთ. პაციენტის გასინჯვის შემდეგ ოტოლარინგოლოგმა შეიძლება დანიშნოს ცხვირის ნიაღის ულტრაბგერითი გამოკვლევა, მათი რენტგენი, ენდოსკოპია ან რინოსკოპია.

გახანგრძლივებული სურდოს მკურნალობა ყოველთვის კომპლექსურია, რა დროსაც სახლში მარილსნარით ცხვირის გამოვლება დღეში რამდენჯერმე მოგიწევთ. ამასთან ერთად, უნდა იხმართოთ სისხლძარღვების შემავიწროებელი წვეთები და ანტიბიოტიკები, რომლებიც ლორწოვან შემუშუბას ამცირებენ და სუნთქვას აადვილებენ. ჩირქოვანი პროცესის დროს ასევე აუცილებელია ანტიბიოტიკების ხმარება.

მწვავე პროცესის დასრულების შემდეგ კი ინიშნება ფიზიოთერაპიული პროცედურები.

ნერტილოვანი მასაჟები
გახანგრძლივებული სურდოს დროს სასარგებლოა სახის

გარკვეული ნერტილების წრიულად დაზღვევა მათზე ცერა ან საჩვენებელი თითების დაჭერით. უკეთესი ეფექტის მისაღწევად ყველა ნერტილი სამ-სამჯერ დაიზილეთ.

ნერტილი №1. ნესტოების კიდებში.
ნერტილი №2. თვალბინის გარე კუთხეებში.
ნერტილი №3. ცხვირის ფუძეზე წარბებს შუა.
ნერტილი №4. ყურის ბიბილოს ოდნავ ზევით.
შენიშვნა: მასაჟი არ შეიძლება მაღალი სიძვის, მწვავე ჩირქოვანი პროცესების დროს, ასევე ხალბის, ფერიჭამიები და სხვა წარმონაქმნების ადგილებში.
გვერდი მოამზადა ნინო ალექსანდრიამ

მძლეოსნობა

გამარჯვებას, ევროპის საგზურიც

თბილისის მძლეოსნობის სასახლეში 2001-2003 წლებში დაბადებულ მძლეოსანთა საქართველოს პირველობას უმასპინძლა დარბაზებისთვის. განსაკუთრებით გამოიჩინა თავი 14 წლის დედაქალაქელმა მედეა შონიამ, რომელმაც 60 მეტრზე რბენისას დისტანცია 8,30 წამში დაფარა. სიგრძეზე სტომაში გიორგი კარდაშიანმა (თბილისი) იყარა — 6,90 მეტრით პირველი ადგილი ხვდა. თბილისელმა გიორგი კეკელიძემ ამას წინათ ახალგაზრდებს შორის ბელარუსის ლია პირველობაზე 6,80 მეტრით მეორე ადგილი დაიკავა, ამჯერად კი 72,23 მეტრით თანატოლებს შორის საქართველოს ჩემპიონი გახდა. კეკელიძე ამ შედეგით ახალგაზრდების ევროპის ჩემპიონატზე გამოსვლის უფლება მოიპოვა. ეს შედეგები 5-8 ივლისს უნგრულ დიორში გაიმართება, სადაც მსოფლიოს ახალგაზრდობის მესამე ოლიმპიური თამაშების საგზურებზე გათამაშდება და, ცხადია, ქართველი უროს მტყორცნელი აღნიშნულ ფორუმზე მოსასვენებლად იბრძოლებს.

10-11 მარტს პორტუგალიური ლეირია 23-წლამდელებში ევროპის თასის გათამაშებას უმასპინძლებს. შეჯიბრებაში ქართველები - გიორგი მუჯარაძე (ბირთვი) და ნინო ნიქვაძე (უროს ტყორცნა) იასპარეზებენ.

ახლა კი საქართველოს პირველობის გამარჯვებულებს გაგაცნობთ:

გოგონები. მედეა შონია (თბილისი, 60 მ. 8,30), მარი დემურაშვილი (ქუთაისი, 200 მ. 28,65), დალი ნივნივაძე (თბილისი,

400 მ. 1.06,80), მარი ფხალაძე (ჭიათურა, 800 მ. 2.33,27 და 11.46,72), მედეა შონია (თბილისი, სიგრძეზე სტომა, 4,63), ნინო გაზდელიანი (თბილისი, სამხტომი, 10,10), სალომე ინჯია (თბილისი, ჭოკით სტომა, 2,80), ელენე თურმანიძე (თბილისი, ბირთვი, 9,87), ანი ჩოხელი (თბილისი, შუბი, 35,17), მარიამ აბუაშვილი (თბილისი, უროს ტყორცნა, 49,80).

ვაჭები. ლუკა გულუა (ხობი, 60 მ. 7,35), ლაშა კირკიტაძე (ქუთაისი, 200 მ. 24,01), საბა მარლანია (ფოთი, 400 მ. 59,13), ლუკა გოგინაშვილი (თბილისი-რუსთავი, 800 მ. 2.01,43), სანდრო თვალავაძე (თბილისი, 3000 მ. 9.58,03), სანდრიკ ხაჩატურიანი (თბილისი, 60 მ/თარჯებით, 9,13), შოთა კალანდია (აბაშა, 3000. წინააღმდეგობით), გიორგი კარდაშიანი (თბილისი, სიგრძეზე სტომა, 6,90), ტარიელ ჩიქოვანი (აჭარა, სამხტომი, 11,27), ლუკა ივანიშვილი (ქუთაისი, სიმაღლეზე სტომა, 185), მიხეილ ცანავა (თბილისი, ჭოკით სტომა, 4,40), გიორგი ლიპარტია (ზუგდიდი, ბირთვი, 11,48), საბა ზუბულაშვილი (თბილისი, ბადრო, 44,46), დათო ხოზრევანიძე (ხონი, შუბი, 56,32).

ლაშა დიდა

ფოტორეპორტიორი

ნაიის „დაჭერის“ დიდოსტატი

საღმრთაობა იყო თბილისი ბანკის სათაო ოფისის დიდ დარბაზში, სადაც სახელოვანი ფოტორეპორტიორის - სანდრო კოტორაშვილის პერსონალური ფოტოგამოფენა და მისი ფოტოალბომის წარდგინება მოეწყო. ვის არ ნახავდით აქ - ოლიმპიურ, მსოფლიოს და ევროპის ჩემპიონებს, სპორტის მუშაკებსა თუ ფუნქციონერებს, „კოტორას“ ხელოვნების თავყვანის-მცემლებს. საღამოს მთავარი გმირები მაინც 75 წლის ფოტორეპორტიორის ფოტოებია, რომლებზეც პაექრობათა სახიფათო ეპიზოდები, საყოველთაოდ ცნობილი სპორტსმენების ფინტები და ფანდები, მათი განწყობა - ემოცია, სისარული, დარდი და საფიქრალია აღბეჭდილი. ჩვენი უფროსი კოლეგის კამერა 55 წლის განმავლობაში „იჭერდა“ და იმასსოვრებდა ამ თითოეულ წამს. ზოგმა კადრმა ახმეტის რაიონის სოფელ ახშენში დაბადებულსა (1943 წლის 18 თებერვალი) და დაფაქცავებულს შორს გაუთქვა სახელი - ვინ იცის, მისი ფოტოები რამდენი

კონკურსის გამარჯვებულია, ერთ-ერთი კი, რომელსაც თავად „საფეხბურთო ბალეტი“ უწოდა, უფასო შტაბ-ბინის კედელს ამშვენებს.

ალექსანდრე კოტორაშვილის 100 საუკეთესო ფოტო დაბეჭდილი ფოტოალბომში, რომელიც იუბილარს ცხოვრების 75-ე წლისთავზე ედირსა საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციის პრეზიდენტ მიხეილ აბაიშვილის ინიციატივითა და თბილისის მერიის თანადგომით. გამოფენის გახსნისა და ფოტოალბომის წარდგენის საზეიმო საღამოზე ორმაგ იუბილარს მიესალმნენ და მის შემოქმედებაზე ილაპარაკეს მიხეილ აბაიშვილმა, ჯამლელტ ხუხაშვილმა, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილე შალვა გოგოლაძემ, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პირველმა ვიცე-პრეზიდენტმა ელგუჯა ბერიშვილმა, კულტურის, ხელოვნებისა და სპორტის წარმომადგენლებმა, კოლეგებმა - თენგიზ გაჩეჩილაძემ, პაატა ნაცვლიშვილმა, ინგა ჩახვაშვილმა, აგრეთვე ჯემალ ლაღანიძემ, დურმიშან ჩიტაშვილმა და სხვებმა. დამსწრეთ აჩვენეს რუჟისორ გოგი თორაძის დოკუმენტური ფილმი „რეპორტიორი“, რომელიც ალექსანდრე კოტორაშვილს ეძღვნება.

ლევან ცინცაძე

ალექსანდრე კოტორაშვილის

100 ფოტო

ფეხბურთი

გოლუხვი მასპინძლები

მოვიდა გაზაფხული და ქვეყნის საფეხბურთო ჩემპიონატის დაიწყო. წლის ულამაზესი დროის შემობრძანებას, ტრადიციისამებრ, საპროტესტო ტალღის აგორებაც მოჰყვა, ამჯერად - ოკუპირებულ სამაჩაბლოში დალუპული ჯარისკაცის არჩილ ტატუნაშვილის ცხედრის სასწრაფოდ გადმოცემის მოთხოვნით.

მოვლენათა ასეთმა განვითარებამ ასახვა ეროვნული ლიგის სასტარტო ტურის კალენდარზეც ჰპოვა და ერთბაშად სამი შეხვედრა დედაქალაქის სტადიონებზე ერთი დღის დაგვიანებით გაიმართა. მათგან ორი სტუმართა გამარჯვებით დასრულდა, დანარჩენი მატჩები კი ყველაზე შედეგიანი აღმოჩნდა: „ტორპედო“ - „დილა“ 2:3, „ჩიხურა“ - „კოლხეთი“ 6:1, „დინამო“ - „რუსთავი“ 1:2, „საბურთალო“ - „ბოლნისი“ 3:1, „ლოკომოტივი“ - „სამტრედი“ 1:2.

გიორგი შოთაძე

რაზი ჩვენი თაგობა!

ჯაბა ბრეგვაძე ემზადება

მენტორ დადგა: ტოკიოს „რაგბის სტადიონზე“ ავსტრალიურ „ბრამბიზთან“ შეხვედრის 61-ე წუთზე „მზის მგლებს“ 16 ნომერი ჯაბა ბრეგვაძე შეცვლაზე შევიდა, თუმცა, ბოლომდე ვერ ითამაშა - დაშავდა და შოტა შორიეს, „სან ვულვზის“ სასტარტო ჰუკერს, მოედანზე დაბრუნება მოუხდა, ხოლო იაპონური გუნდი 25:32 დამარცხდა და 7-ქულიანი მარცხისთვის ბონუს-ქულა მიითვალა.

მუხლის ტრავმის გამო საქართველოს ნაკრების ერთ-ერთ ლიდერს „სან ვულვზის“ მომდევნო მატჩის გამოტოვებამ მოუწია. მისმა გუნდმა სხვა ავსტრალიურ ფრენშიაზთან - მელბურნის „რებელსთან“, ასევე შინ, 17:37 ნააკო და ავსტრალიური კონფედერაციის ცხრილის ბოლო ადგილზე დამკვიდრდა.

რაც შეეხება ჯაბას, „სან ვულვზის“ მწვრთნელი, ახალზელანდიელი ჯეიმი ჯოზეფი იმედოვნებს, რომ ქართველი კვაჭი მუხლს დღეს-ხვალ საბოლოოდ მოიშუშებს, სრულფასოვან წვრთნას განაახლებს და უკვე შაბათს სამხრეთაფრიკულ დურბანში იქაურ „შარქსს“ დაუპირისპირდება. ალბათ, ასეც მოხდება.

კობა კობახიძე

ოსკაროსანი

აქამდეს აკუთვნოდა

„ლიიკარზისა“ და მთლიანად კალათბურთის ვარსკვლავი კობი ბრაიანტი ამერიკის კინოაკადემიის ოსკარის მფლობელი გახდა.

„ოსკარის მიღება უფრო გამიზარდა, ვიდრე ნაბ-ს ჩემპიონობა“ - განაცხადა მან.

კობიმ პრესტიჟული ჯილდო მოკლემეტრაჟიანი ანიმაციური ფილმის პროდიუსერობისთვის დაიმსახურა. ფილმს ჰქვია „ძვირფასი კალათბურთელი“, მისი

ხანგრძლივობა კი 4 წუთია აღნიშნული მოკლემეტრაჟიანი ანიმაციის ბრაიანტის საკალათბურთო ცხოვრებას ეხება.

ვიტალი ჯაფარიძე

ინტერნეტიდან

მიზანი - თილისმოვა

ლამაზმანრამლოში სახელგანთქმულ ქვეყნებში ცნობილი მოდელები საფეხბურთო ნაკრების თილისმის ტიტულისათვის ერთ-ერთს რომ ევაქერებინ - ეს ცნობილი ამბავია და ამაზე ბევრიც გვითქვამს. სხვებს, ცხადია, არც უნგრეთი ჩამორჩება და იქაც არაერთი გოგონა ოცნებობს უბირველესობაზე.

ცოტა ხნის წინათ ამ წოდებაზე პრეტენზია იტალიაში მოღვაწე პოდიუმის მაღიარმა მშვენივრამ ენიკო მიჰალკამაც გამოთქვა, რომელიც იტალიის, რომ ეროვნული ფეხბურთის დაცემა სხვა ყველაფერთან ერთად იმ ხალხმაც გამოიწვია, რომლებიც მხოლოდ ამბიციებით საზრდოობენ, სპორტის ყველაზე პოპულარული სახეობის ცოდნა და სიყვარული კი უბრალოდ არ გააჩნიათ.

როსტომ რაჭველიშვილი

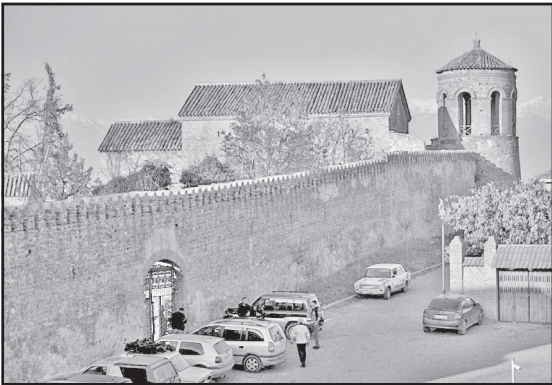

ოპოზიცია ახლა პრაქტიკულად სახლ-მუზეუმს მიასტა!

თელავში ერეკლე მეორის სახლ-მუზეუმის რეაბილიტაცია დასრულდა. პროექტის ღირებულება 6 მილიონ 400 ათასი ლარია. ოპოზიცია განმარტებას ითხოვს უნარისხოდ შესრულებულ სამუშაოებსა და პროექტში შესულ ცვლილებებზე, რამაც, თავის მხრივ, ბიუჯეტის გაზრდა გამოიწვია. ბრალდებები მუზეუმის დირექტორისა და მუნიციპალური განვითარების ფონდისათვის მიუღებელია. სწორედ მაისში, მუზეუმების საერთაშორისო დღეს გაიხსნება დიდი მეფის სახლ-მუზეუმი.

- რეაბილიტაციის პროექტის დამკვეთი საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდია.
- სამუშაოები 5 წლის წინათ, 2012 წელს, წინასწარლის უფლების მმართველობის დროს დაიწყო.
- მთლიანი სამუშაოების ღირებულება 6 მილიონ 400 ათასი ლარია.
- განახლებული კომპლექსის შეფასებას ფართო საზოგადოება მიმდინარე წლის 18 მაისიდან შეძლებს. სწორედ მაისში, მუზეუმების საერთაშორისო დღეს გაიხსნება დიდი მეფის სახლ-მუზეუმი.

ლი პროექტი დაიწყო და ახალი მოამზადა, ახალი პროექტის მომზადებასა და განხორციელებას კი 5 წელზე მეტი დრო დასჭირდა. მართალია, ერეკლე მეორის მუზეუმის კომპლექსი დამთავალიერებლისთვის ჯერ არ გახსნილა, მაგრამ დაინტერესებულ პირებს მისი ნახვის შესაძლებლობა უკვე აქვთ. მათ შორის, ვინც კომპლექსი უკვე ნახა, ლეიბორისტული პარტიის თელავის ორგანიზაციის თავმჯდომარე ნიკა ვარდოშვილიც არის. ვარდოშვილის თქმით, პროექტის მასშტაბები მნიშვნელოვნად არის შემცირებული, თუმცა იმაზე მეტი თანხა დაიხარჯა, ვიდრე თავდაპირველად იყო გათვალისწინებული. ვარდოშვილს არ მოსწონს

საქ. როგორც ამ პარტიის წარმომადგენელი გიორგი ბოტკოველი ამბობს, მათი მთავარი შეკითხვა ეხება შესრულებული სამუშაოების ხარისხსა და პროექტის ბიუჯეტს, რომელიც, მისივე თქმით, სამი მილიონით გაიზარდა.

ერეკლე მეორის სახლ-მუზეუმის დირექტორი გურამ ურჩუხიშვილი ფიქრობს, რომ ოპოზიცია პრობლემებს ამუშავებს. მისი თქმით, როდესაც პროექტის სახალხო განხილვა შედგა, პრეტენზია არავის ჰქონია. ურჩუხიშვილი იმასაც ამბობს, რომ დეტალებზე ვერ ილაპარაკებს, თუმცა შეუძლია თქვას, რომ ყველაფერი, რაც დაგეგმილი იყო, გაკეთდა.

ერეკლე მეორის მუზეუმის კომპლექსის რეაბილიტაციის პროექტის დამკვეთი საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდია. როგორც პროექტის მენეჯერმა ჯუღა სიხარულიძემ გვითხრა, მთლიანი სამუშაოების ღირებულება 6 მილიონ 400 ათასი ლარია. რაც შეეხება ოპოზიციის მიერ დასახელებულ პრობლემებს ხარისხთან დაკავშირებით, სიხარულიძის თქმით, სამუშაოები ხარისხიანად არის შესრულებული, თუმცა, თუკი ერთი წლის განმავლობაში რაიმე პრობლემა გამოვლინდა, სამუშაოების შემსრულებელი ვალდებულია, მოაგვაროს.

გიორგი ალადაშვილი

პროექტი, რომელიც თელავში ერეკლე მეორის მუზეუმის კომპლექსის რეაბილიტაციას ითვალისწინებდა, დასრულდა. სამუშაოები 5 წლის წინათ, 2012 წელს, წინასწარლის უფლების მმართველობის დროს დაიწყო, თუმცა ახალმა ხელისუფლებამ მაშინდე-

არც რეაბილიტირებული სასახლის დიზაინი და არც შესრულებული სამუშაოების ხარისხი.

ერეკლე მეორის მუზეუმის კომპლექსის რეაბილიტაციასთან დაკავშირებით კითხვები აქვს პარტია „ერთიანი ნაციონალურ მოძრაობა-

თქმით, სამუშაოები ხარისხიანად არის შესრულებული, თუმცა, თუკი ერთი წლის განმავლობაში რაიმე პრობლემა გამოვლინდა, სამუშაოების შემსრულებელი ვალდებულია, მოაგვაროს.

სანთელი

საერთაშორისო საქველმოქმედო ფონდი „მამული შვილთა გახსენება“ და მისი პრეზიდენტი ბონდო კობახიძე ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს ცნობილი საზოგადო მოღვაწის, ბარათაშვილების საგვარეულოს ღირსეული წარმომადგენლის, თავისი სიკეთითა და კეთილშობილებით მოსილი ღირსეული ქართველი ვაჟკაცის, ბატონი

შოთა შაქროს ძე ბარათაშვილის

გარდაცვალების გამო და გულწრფელ სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს, ძვირფას დედამამიშვილებს, ბატონებს გურამ, დავით, ავთანდილ და ქალბატონ დარიკო ბარათაშვილებს, ნათესავებს, მეგობრებს.

საქართველოში შვიდიდან ერთი ქალი ოჯახში ქალაქობის მსხვერპლია

ასეთია გაეროს ქალთა ორგანიზაციის ახალი კვლევის შედეგები.

დოკუმენტის მიხედვით, ქალების 9% სექსუალური ძალადობის მსხვერპლი ბავშვობაში გახდა. 5-დან ერთი ქალი კი ამბობს, რომ სექსუალური შევიწროება გამოუცდია.

კვლევის შედეგები აჩვენებს, რომ საქართველოში ქალებისა და კაცებისთვის ქალთა მიმართ ძალადობა დიდწილად ისევ მისაღებია.

საქართველოში ქალებისა და კაცებისთვის ქალთა მიმართ ძალადობა დიდწილად კვლავაც მისაღებია: ქალების თითქმის ერთ მეოთხედს (22%) და კაცების ერთ მესამედს (31%) მიაჩნია, რომ ცოლის ცემა გარკვეულ გარემოებებში გამართლებულია. უფრო მეტიც: ქალების თითქმის ერთი მეოთხედი (23%) და კაცების თითქმის ნახევარი (42%) მიიჩნევენ, რომ ცოლი ქმარს მაშინაც კი უნდა დაემორჩილოს, თუ ის მას არ ეთანხმება.

კვლევა გაეროს ქალთა ორგანიზაციამ, საქართველოს სტატისტიკის ეროვნულმა სამსახურმა და ევროკავშირმა ერთობლივად ჩაატარეს. კვლევის შედეგად, 2009 წლის შემდეგ ქალთა მიმართ ძალადობის გავრცელებისა და ამ პრობლემის მიმართ მოსახლეობის დამოკიდებულებების შესახებ ეროვნული მასშტაბის სარწმუნო მონაცემების მოპოვება პირველად მოხდა. ამას გარდა, კვლევამ საქართველოში სექსუალური შევიწროებისა და ადევნების გავრცელება პირველად შეისწავლა.

გაეროს ქალთა ორგანიზაციის ინფორმაციით, ეროვნული კვლევის პროცესი 2017 წელს მიმდინარეობდა და იგი რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მეთოლოგიებს აერთიანებდა. მთელი ქვეყნის მასშტაბით სულ 15-64 წლის 6 006 ქალი და 15-64 წლის 1 601 კაცი გამოიკითხა. ხარისხობრივი კვლევა კი 47 შესვედრას მოიცავდა.

ქარიშხალი და წვიმა გურიში

ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტში ძლიერმა ქარმა 40 სახლი სახურავის გარეშე დატოვა. განსაკუთრებით მძიმე ვითარებაა ჩოჩხათის თემში, სადაც 10-მდე ოჯახი დაზარალდა. სტიქიის გამო სახლის პირველ სართულზე წვიმის ქვეშ უწევს ცხოვრება რევან შანიძის 8-სულთან ოჯახს, რადგან სახურავი არც მათ სახლს შემორჩა.

ქარის გარდა, ძლიერმა წვიმამ გურიის კიდევ ერთი მუნიციპალიტეტი, ოზურგეთი დააზარალა. მდინარე სუფსა ადიდა, რის გამოც ჩოხატაურის ოზურგეთის ავტომაგისტრალს დატბორვა ემუქრება.

ენერგეტიკის ვებპორტალ კავშირის 2017 წლის ფინანსური ანგარიში

2017 წელს სულ შემოსავალი ნაშთის ჩათვლით არის 74129 ლარი.

2017 წელს გაწეულია 66117 ლარის ხარჯი. ჩატარდა 60 ვეტერან-ენერგეტიკოსის საოუბლო თარიღების აღნიშვნა, ომის მონაწილის 6 ვეტერანთან შეხვედრა, 90 ვეტერან-ქალბატონებისთვის 3 და 8 მარტის აღნიშვნა და დეკემბრის თვეში მოეწყო 85 წლის და ზევით 33 ვეტერან-ენერგეტიკოსებთან შეხვედრა – სულ ზემოთ ჩამოთვლილ ღონისძიებებზე გადაცემული იყო 6589 ლარის საჩუქარი. 66 ვეტერანზე გაცემულია დახმარება 8375 ლარი, გაწეულია საკანცელარიო ხარჯი 652 ლარი, ადმინისტრაციულმა ხარჯებმა შეადგინა 46368 ლარი, კომუნალური მომსახურებაზე დახარჯა 849 ლარი, ბანკის მომსახურებისათვის გადახდილია 186 ლარი, ვაჭეთში განცხადებების განთავსებაზე დახარჯულია 803 ლარი, კომპიუტერის ხარჯი 120

ლარი, დარიცხულია 2017 წლის ამორტიზაცია 73 ლარი, დარიცხა ქონების გადასახადი 3 ლარი, უურნალ-ვახეთების გამოწვევისათვის დახარჯულია 274 ლარი, აუდიტის მომსახურებაზე გადახდილია 300 ლარი, ოფისის იჯარისთვის გადახდილია 600 ლარი, ოუბილარი ვეტერანების ღონისძიებებზე და ვეტერანებთან შეხვედრებზე სურათების დამზადებაზე დახარჯულია 29 ლარი, ექსკურსიის მომსახურებაზე გაწეულია 250 ლარი, ოუბილარ და ომის მონაწილე ვეტერანებისთვის მოწყობილ ფურშეტზე დახარჯა 450 ლარი, წესდების შეცვლაზე ნოტარიუსის მომსახურებაზე გაწეულია 90 ლარი, წესდების დამტკიცებაზე ოუსტიციის სახლისთვის გადახდილია 106 ლარი.

თავმჯდომარე იაშა ბოლქვაძე
ბუღალტერი ციციანი ბენაშვილი

ბალანსი 1/01-2018 წლისთვის

აქტივი	წლის დასაწყისის	საანგარიშო პერიოდის ბოლოს	პასივი	წლის დასაწყისის	საანგარიშო პერიოდის ბოლოს
მიმდინარე აქტივები (1110, 1210)	3104	8186	მიმდინარე ვალდებულებები		
სხვა მიმდინარე აქტივები (1490, 1700, 1900)	1677	1693	შემოსავალი (6190)	5148	10144
გრძელვადიანი აქტივები (2160)	367	293	სხვა მიმდინარე ვალდებულებები (3320)		28
სულ აქტივები	5148	10172	სულ პასივები	5148	10172

განგაშის ზარი

ნუ დაბოვებთ აჭარას ჩემი ლექსის აჭარა!

არაბული ცხენივით წიხვინებდა ჭოროხი, ნაპირს გადმოდიოდა აპრილში ალაზანი, ენგურს ზღვაში მოჰქონდა ქვა-ღორღი და გოროხი, ბორჩალოელ მუსლიმებს ეკავათ რამაზანი.

მტკვარმა კასპიის ზღვაში აბოს ფერფლი წაიღო, და შუაგულ თბილისში დუღდა შეითან ბაზარი, როდის იყო, ვერა და ველარ დავათარილე, რადგან ლაზარეს ენას დასცემია თავზარი.

ბათომს ყელყელობდა აზიზივს მეჩეთი, მეჩეთის მინარეთმა ცა შუაზე გააპო, ჭკუას უხმე, უგნურო, დროზე თუ არ შეჩერდი, წყალი დაუბრუნდება ისევ ნაცნობ კალაპოტს.

თათარს რომ მეძახოდა თბილისელი ქოროლი, ახლა ითხოვს ბათუმში მეჩეთი ავუშენო, ცოტა ფრთხილად, უგნურო, შენ ჩემს ნერვებს ვერ მოლდი, შენ ხომ ქართველად გზრდიდა სულმნათი მამაშენი?!

ჩემისთანა აჭარელს ტალახს რატომ ესვრიან, რატომ გინდათ წარსულში გადაჩეხოთ აჭარა, ქვეყნის მოლაღატე ხარ, თავი მოგაქვს მესიად, მსურს, გავიგო სოროსმა რა ნაგავი გაჭამა?!

ფეთულა გიულენის ნაშეფრალით ძღებთან, ლექსს წაბილწავს იმათი სახელების ხსენება, შაშვინი-მაშვინების საცოდავი ძღვენია, ის, რაც წესიერ ხალხში არ მოიხსენიება.

ყველამ იცის, ნაცებმა რა ნაგავი დატოვეს, ახალგორი, ცხინვალი - ანექსია რუსული. ისევ მინისტრობენ და ისევ დეპუტატობენ, უგულავას უნიფხურ კმარელების კრუსუნით.

ისევ ტირის თაბორი, ისევ ტირის მტირალა, შოთას ფრესკა წაბილწეს და თამარი ჯვარს აცვეს, გააუპატიურეს და მერე გაატილეს, ხალხი დააყაჩაღეს და ქვეყანა გააძვრეს,

და კოჭაბიბაცია, როგორც ლეღვის ფოთოლი, აიფარეს თავიანთ დაობებულ ალაგას, აშშ-დან გიულის აფინანსებს ფეთულა, მიშკომ ძველ ბათუმში თურქები განალაგა.

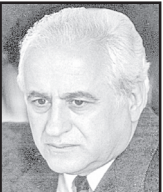
იყიდება ბათუმი, იყიდება აჭარა, იყიდება ბითუმად ნახევარი გურია, ვინც გაულო ოკუპანტს ჩარაზული ფანჯარა, უცხოელი კი არა, ისიც შინაურია.

გვიმიზნებენ გარედან, ციხეს ტყენ შიგნიდან, შენ რას ფიქრობ, თბილისო, მაცოდინა ნეტავი, ყიდულობენ, ყიდიან, რაც გინდა და ვინც გინდა, და სულ მალე რიონთან კარებს ჩაგვიკეტავენ.

მე კი ხმა ჩამეხლიჩა, ვიყვირო თუ ვიტვირო, მე კი ხმა ჩამეხლიჩა და ცრემლები დამიშრა, მეჩეთებად შემოაქვთ გრანტები და ქვიტვირო, აგენტი ნაბიჭვრების არაფერი გაიშვა.

ჩემო თბილისქალაქო, მზის თვალს და კამარავ, მუსლმოყრით გევედრები, მეტი არა დამრჩა რა, ნუ დატოვებ ჩემს მხარეს ჩემი ლექსის ამარა, ნუ გაყიდი შენს გულში დაბრუნებულ აჭარას!

შოთა ზოიძე, ქ. ბათუმი

ღვინის საგოგლო:

ღვინს აქ ტრადიციული მეღვინეობა რენესანსს განიცდის

„საქართველოში ქვევრი ტრადიციული ატრიბუტია – თიხისგან დამზადებული ღვინის შესანახი ჭურჭლის გამოსახლებას ყველგან დაინახავთ: მაისურებზე, სუვენირებზე, ჩაის ტილოებზე, რომლებიც თბილისის ცენტრში მდებარე თითქმის ყველა ტურისტულ მაღაზიაში იყიდება. ქვევრი გამოსახულია გზისპირა ბანერებზე, პროვინციულ კაფეებში, ბარებსა და სასტუმროებში. ქვევრს შეხვდებით ღვინის ტურებშიც, ყოველი ქარხნის სტუმრობისას“, – ნათქვამია ბრიტანულ გაზეთში გამოქვეყნებულ სტატიაში.

„ყველგანმყოფი ქვევრი – ეს უფრო მეტია, ვიდრე ტურისტული მარკეტინგი. ქვევრი იმის სიმბოლოა, რითაც ქართველები ძალიან ამაყობენ: მათი სამშობლო მსოფლიოში ღვინის დამზადების უძველეს ქვეყნად არის აღიარებული. გასული წლის ნოემბერში არქეოლოგებმა თბილისის ახლოს, სამხრეთით, გათხრების დროს, ქვევრის ფრაგმენტი აღმოაჩინეს, რომელზეც ღვინის კვალი იყო დატოვებული. გამოკვლევებით დადასტურდა, რომ ამ ქვევრში მ ათასი წლის წინათ ღვინო იყო ჩასხმული.“

შეიძლება, პარადოქსულიც კი იყოს, მაგრამ ქვევრი საქართველოს თანამედროვეობის სიმბოლოდაც ითვლება – როგორც კახეთში მოღვაწე ცნობილი ამერიკელი მეღვინე ჯონ ვურდემანი ამბობს, „ცხოვრების წესად, რომელიც წარსულს ეფუძნება“. დღევანდელ მეღვინეებს ქართული ღვინის დამზადება ძველი, ტრადიციული მეთოდებით სურთ. სწორედ ქვევრს იყენებს ჯონ ვურდემანი თავის პროექტში „სოხის ცრემლები“, რომლის პარტნიორი გელა პატალიაშვილი გახლავთ, – აღნიშნულია სტატიაში, რომელშიც გადმოცემულია „მინაში ჩა-მარხულ“ ქვევრში ღვინის დაყენების პროცესიც.

ღვინის წარმოება საქართველოსთვის სწრაფად მზარდი დარგია და სულ უფრო დიდ როლს ასრულებს ქვეყნისათვის. ქვევრის რენესანსმა კი საქართველო მეღვინეობაში მოდის მიმცემი ქვეყნების რიგში დააყენა. თიხის ჭურჭლებში ღვინის ტრადიციული დამზადების ქართულმა წესმა მსოფლიოში მრავალი თანამოაზრე შეიძინა. ქართული ღვინოები მსოფლიოს საუკეთესო რესტორნებისა და ცნობილი მაღაზიების აუცილებელი პროდუქტია გახდა.

ისეთი ქვეყნისათვის, რომელიც მე-20 საუკუნეში, უხეში სამრეწველო მეთოდებისა და ცენტრალური დაგეგმვის პირობებში, უდიდესი მოცულობით ამზადებდა საბჭოურ ღვინოს, ასეთი შემობრუნება ნამდვილად მისასალმებელია, – ხაზგასმულია პუბლიკაციაში.

სტატიის დასასრულ ავტორი მკითხველს აცნობს ექვს საუკეთესო ქართულ ღვინოს და მათ მწარმოებლებს.

ღვინის უილიამსი, „The Guardian“ (დიდი ბრიტანეთი)

შუშის კედლები ტრავმის მიზეზი ხდება

APPLE-ს ახალ შენობაში გადასვლის შემდეგ კომპანიის მინიმუმ სამი თანამშრომელი დაშავდა შუშის კედლებზე და კარზე შეჯახების შედეგად. იუნყება The Guardian.

Apple Park-ის ახალ შენობას „კოსმოსურ ხომალდს“ უწოდებენ. ის მთლიანად შუშისგანაა შესრულებული და დისკოს ფორმა აქვს. პირველად ის მხოლოდ შეზღუდული რაოდენობის თანამშრომლებისთვის გაიხსნა 2017 წლის აპრილში, ხოლო საბოლოო სარემონტო სამუშაოები იანვარში დასრულდა. აღსანიშნავია, რომ Apple-ის მშენებლობაზე კომპანიამ 5 მილიარდი დოლარი დახარჯა. იქიდან გამომდინარე, რომ შენობას აქვს ბევრი შუშის კედელი, Apple-ის მინიმუმ სამმა თანამშრომელმა უკვე განაცხადა, რომ ვერ ამჩნევენ გამჭვირვალე ბარიერს, ხოლო ინერციით შეჯახების შედეგად, სისხლდენას და თავის ტრავმებს იღებენ. ინციდენტების თავიდან აცილებისთვის უკვე დაიწყეს კედლებზე ფერადი სტიკერების დამაგრება.

საქართველოს რესპუბლიკა

SAKARTVELOS RESPUBLIKA

სულხან-საბას ძ. №3

მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ძოგულია
293-13-34
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიასვილი
599 53-76-16;

ალექო
ასლანიშვილი
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაქიძე
514 33-33-24

გამომცემელი:
შპს „თანადგომა“-გაზეთ
„საქართველოს რესპუბლიკის“
გამომცემელი
ტ: 599 79-76-79
შპს „ახალი საუკუნე“
იბეჭდება გამომცემლობა
„ქოლორ პრესში“
რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაკ)070.4(479.22)
ს-323

ავტორთა საჩუქრადღებოდ!

რედაქციის მიერ
შუშავითავი მასალაში
დაიბეჭდა ავტორ-
თა ხარჯით.
ავტორთა მოსაზრებებ-
ი, შესაძლოა, მუდამ
არ ემთხვეოდეს
რედაქციის პოზიციას.
ფაქტების სიზუსტეზე
პასუხს ატარებს
ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“

შენი გაზეთია,
უსილებლად
წაიკითხე!

რედაქციის მისამართი:
საქართველოს რესპუბლიკა,
სულხან-საბას ძ. №3,
თბილისი.
ტელ: 293-13-34;
599 36-00-35;
599 53-76-16;
599 56-81-86;
514 33-33-24.
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
და sakresp@top.ge

Table with financial data for the newspaper, including circulation figures and advertising rates.

ავტორთა საჩუქრადღებოდ!
ტელ: 293-13-34,
599-79-76-79
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
და sakresp@top.ge